

ВИДАЄ
СОІУЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Травень

5

May

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня
Листування й передплату висилати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах
Америки для членок Союзу Українок
Америки залишається в 1956 р. \$2.50.
Річна передплата для нечл. \$3.00
Річна передплата в Канаді \$3.00
Річна передплата в Англії

й Австралії 1½ ф. ст.
Річна передплата у Франції . 900 фр.
Поодиноке число 35 центів

Зміст:

Дзвонам назустріч

М. Зябачинська: Що буде з ними?
Л. Бурчинська: У тридцяті роковини
М. Остромира: Іде, іде Зельман...
Подружжя поради
Л. Б.: Контомеристка
О. Шпаківська: Будьмо з дітьми обережнішими
Л. Буря: На шляху хору „Думка“
д-р Ю. Мовчан: Замість вінка на могилу

Останні уродини О. Кисілевської
Нові видання: „Хрещатий Яр“

Учасниця: Курс писання писанок
Д. Б.: Вечір писання писанок
Посмертна згадка: А. Войтишин, П. Мельник

О. Трофимовська: До жіночого руху
д-р Г. Лашенко: Історичний календар
Похорон Олени Кисілевської
О. Кисілевська: Моє прощання
Зірка: Нові меблі
Орися: Зирк у тутешню кухню!
д-р О. Піснячевська: Тривала ондуляція

Українська вишивка: Рушник
Г. Журба: З кухонного назовництва
О. Лятуринська: Великдень
Р. Завадович: Весняні дзвіночки
Н. Наркевич: До мамі
О. Цегельська: Гиля, гусятка, гиля!
В. Ворскло: Дитячі розмови
Л. Храплива: Великодні пригоди
Вісті з Централі
Тіням 500 погібших

Світлина на обіорці появилась у
дітройтському журналі „Pictorial Living“.
На світліні бачимо писання писанок
у передсвяточному часі. Писанчарка
— це Йоанна Драгінда з 63 Відділу
США. Їй приглядається мала Клявдія
Бугай.

By courtesy of the Detroit Times
Pictorial Living Magazine. The
photographer: Howard Shirkey.

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
for members \$2.50 per year; non-
members \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.00
per year, half year \$1.75. Subscription
in England and Australia 1½ pound
sterling, per year. Subscription in
France 900 francs, per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia. Penna., under the Act of
March 3, 1879.
Single copy 35c

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Nina Kovalenko
5, rue Gasnier Guy
Paris 20
France

АВСТРАЛІЯ:

Mrs. V. Levytsky
69 Maxham Rd.
Old Toon Gabbie NSW
Australia

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
335, Woodborough Rd.
Nottingham, England

Вже вийшла з друку
нова книжка

ДОКІЇ ГУМЕННОЇ

ХРЕЩАТИЙ ЯР
накладом В-ва „Слово“
— Ціна 4.50 дол. —

Замовляти у В-ві „Слово“:
“Slovo”, P. O. Box 32
Stuyvesant Sta.
New York 9, N. Y.

НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Згідно з ухвалою XI Конвенції Відділи переводять обовязкову передплату „Нашого Життя“. Нижче подаємо зголошення передплат, що наспіли в останньому часі.

16 Відділ, Мінніаполіс (п. О. Бенцаль-Карпак) — 2 передплати

28 Відділ, Ньюарк (п. Н. Осінська) — 1 передплата

57 Відділ, Ютика (п. В. Яцків) — 1 передплата

66 Відділ, Нью Гейвен (п. О. Томоруг) — 3 передплати

С. Слюзар, Едмонтон — 6 передплат
О. Лукомська, Едмонтон — 1 передплата.

Повідомлення

Дописи 2, 17, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 37, 39, 62 Відділів не могли увійти до цього числа через звіт повідомлення з маніфестацій, що зайняло багато місця. Прохаємо зачекати до чергового числа, де вони появляться. — Ред.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У ч. 3 „Нашого Життя“, у дописі про радіопередачі 22 Відділу США в Шикаго зайшла помилка. П. Заплатинський був спонзором цих радіопередач два роки. Тепер фінансують цю радіопередачу п. Петрушевський, власник пекарні „Лідія“ і українська кооператива „Самодопомога“.

Дальше — Окружна Рада США має свої пересилання на передачі 22 Відділу, раз у місяць 15 хвилин, а не як було подано, на радіопередачі п. Самбірського.

О. Децик, пресова референтка

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА У ШВАЙЦАРІЇ

З продовженням людського віку виявляється потреба опікуватись старими самотніми людьми. У Швейцарії створено комітет, що вишукує таких людей. Членки комітету відвідують самотніх дідусів і бабусь і виконують для них дрібні послуги.

Вже вийшла з друку книжечка

Веселий Струмок

Збіорчка віршиків і оповідань

Упорядкувала: Марія Юркевич

Ціна 50¢

Замовлення в Централі США

Дзвонам назустріч

Два важкі удари стрінули українське жіноцтво. У пісках Казахстану поплила під гусеницями советських танків кров українських жінок, найкращих дочок нашої землі. А коли та вістка прошуміла крізь наші ряди й обєднала нас для протесту, то стрясла нас друга. Відійшла від нас жінка, що в роках нашої мандрівки взяла на себе тягар проводу і давала напрям нашому змаганню.

Важко допитує нас Господь на нашому шляху. Росте розмір і сила наших жертв, більшають втрати. І в наших — ще покійною нашою головою витчених напрямних, і в одноманітному змаганні наших буднів — могли б ми зневіритись, підупасти на душі. Могли б втратити ясну лінію нашого шляху і ціль, задля якої покинули Батьківщину.

Але Творець є з нами. Бо в Його хресній дорозі, що зарисувалась перед нами в ці дні,

бачимо ще більше терпіння, ще більшу муку. В Його молитві на Оливній Горі бринить те ж прохання, що змагається в нашій душі. І в Його готовості й покорі вчинити волю Отця виростає для нас великий досвід.

І справді — перед Великоднем цього року приступаємо більш уважно до очищення нашої душі. Велике горе наших увязнених сестер стрясє нашу душу. А біль і жаль за втраченою провідницею пригадує нам мимучість усього земного.

І справді — велика сила є в терпінні! Тільки в важких хвиликах показується глибина почувань, тільки втрата свідомлює нам вартість тих, що їх любимо. І в сумних розважаннях передсвяткового часу ми зясуємо собі велич саможертви та глибину втрати.

Та незабаром уже заграють Великодні дзвони! Тоді засяє усмішка на кожному лиці й понесеться угору радісна воскресна пісня. Із кожної писанки буде сміятись до нас щастя і з кожної гагілки плистиме радість. Бо в кожній рисці, у кожному порусі цього святкування відчувається перемога добра над злом, радості над горем, щастя над лихом. Христос Воскрес!

— Воістину воскрес! — вітаються люди. І в ці слова вкладатимуть ще більше значення, як досі. Божий Син воскрес третього дня і приніс людству спасення. І світло Його слів, сила Його думок тріє й веде крізь віки всі потрясені й блукаючі людські душі.

І в тому й тепер знаходимо свою віднову. Пройшовши крізь горе й жаль останніх подій, шукаємо скріплення у цьому святкуванні. Воскресна пісня вливає нам у душу надію. На краще завтра, на визволення!

П'ятсот наших посестер скропило своєю кров'ю чужу землю. І їх добровільна жертва принесла користь мільонам в'язнів, а їх вчинок світлтиме в історії людства прикладом героїської солідарності.

Олена Кисілевська відійшла, знеможена віком і неструдженим життям. Не стало між нами тієї, що проклала шлях і приносила світло у кожен закуток. Але її діло — Світова Федерація Українських Жіночих Організацій — живе і пам'ять її буде вічно між нами.

І тому радіймо Великоднім дзвонам! Вони скріплять нас тіснєю потрясень останнього часу. І спрямують наш зір знов угору — туди, де прямує думка кожної людини. До Воскресення, до визволення!

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

кличе

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

управам Відділів і членкам нашої організації.

Головній Управі Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), членам-організаціям СФУЖО та членкам-прихильницям шле сердечне святочне привітання.

Вітає з Великодніми святами все українське громадянство.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Що буде з ними?

Що буде з нашими дітьми, коли вони виростуть? Чи забудуть рідну мову і пропадуть у чужому оточенні? Чи побачуть колись Україну, чи схочуть її побачити? Господи війне в душі від цих питань.

— Моя дитина? Чужою стане? Чужою?

„Чужою“... коротке слово. А в душі матері викликає чорноту, глибіню, стиск клішуватих пальців... Щось рветься, щось пропадає й болить... Кров заговорила! Кров всіх матерей минулого, що над нами дрижала за нашу долю.

Так, матері! Здригаються ваші душі! Тому не дайте їх, не дайте!

Любіть їх малятами, коли вони на ваших колінах пручаються й кричать найвищими нотками своїх голосків...

Любіть їх, коли вони рознуздані підростають, і шумлять, і море їм по коліна...

Любіть їх у юності, коли пізнання життя починає їх змивати, як хвилі каміння...

Любіть їх! Ваша любов буде для них усім...

Ніколи ніяка українська дитина не пропаде в чужому морі, коли з нею була любов її матері!

І кров ваших сердець не буде шептати страшних пересторог і душа ваша не буде терпіти...

Україна, наша Батьківщина! Ми — її життя. Ваша тепла любов до її дітей, чи ця рідність не печать? Хіба не кажуть із першого погляду, що діти бувають подібні до батька, до матері, чи до будького іншого з родини? Так з першого погляду світ мусить пізнати, що це українська дитина!

Сьогодні Україна поза залізною заслоною. Але скорше чи пізніше вона буде вільною серед вільних народів. Тож де б

наші діти не жили — чи впернуть вони й змішаються з оточенням чи ні, чи стануть даниною України людству світу, ви рідну печать їм дайте! Що не чинили б, що не думали б — хай будуть нагріті й освітлені любов'ю матері-українки...

Дитино, ти рідна дитино, вбери в себе стукіт мого українського серця...

Як твої оченята відкриються на світ і уста твої почнуть говорити, думки свої черпай із талантів, що ними так щедро наділила нас українська земля.

Дитя моє в Україні, ти є одного подиху духа! Шляхетного і вічного. Стій за нього всім, що живе бється в тобі і благословенний буде твій шлях, де б ти не став!

Марта Зибачинська

Сидней, січень 1956.

У тридцяті роковини

Цього року у травні очі українців у вільному світі звертаються в один закуток Монпарнаського цвitarя, де над могилою височить спіжева постать Людини, що є символом нашого Відродження. Тридцять літ проминуло від тієї хвилини, коли пролунало зловіщих сім стрілів при бульварі Сен-Мішель і поклато край його життя. І пам'ять про нього не гасла, а росла й кріпла у наших серцях.

Та мимоволі звертаються наші очі й у сторону тієї, що йшла поруч із ним на життєвому шляху. Дружина Головного Отамана! Про неї дуже мало знає українська громада. Ніколи не висувалась на перше місце, не шукала почестей чи привілеїв. Все життя в тіні свого чоловіка, все життя на службі його змагання.

Тому думки українського жіноцтва полинуть у цей пам'ятний день і до неї. Небагато знаємо про її життєвий шлях. Та ці скупі дані допоможуть нам зрозуміти її призначення, що вона сповнила і сповнює й тепер. Щоб привітати в ці роковини й її, що вже від літ несе тягар великої самоти.

Ольга Опанасівна Більська народилась на Полтавщині, як і її чоловік. Дуже мало знаємо про її дитинство й юність. Закінчивши дівочу гімназію вона поїхала до Москви на Вищі Жіночі Курси, де й познайомилась із Симоном Васильовичем. Там розцвіло їх кохання, що сподучило їх навіки.

Одружившись у 1910 р. Ольга Опанасівна продовжувала студіювати. Та коли прийшла на світ дочка Леся, треба було припинити науку. Подружжя жило тоді в Москві, де Симон Васильович редагував журнал.

Револуція 1917 р. перемінила зразу життя цієї родини. Стихія великого Відродження пірвала й її у свій вир. Симон Васильович заходився коло організації українських збройних

сил. Ольга Опанасівна піддержувала його й заохочувала. Сама займалась малою Лесею, що була делікатною, вражливою дитиною.

Події пішли крутішем. Організація Слобідського Коша та бої за Арсенал висунули Симона Петлюру на чоловіче місце. І коли в липні 1918 з наказу гетьмана С. Петлюру арештовано, тоді Ольга Опанасівна зрозуміла, що Симон Васильович уже не належить до своєї родини. Його звільнення, повстання проти гетьмана і вступ українських військ до Києва у грудні 1918 р. — це були дальші кроки на шляху державного мужа. А коли в січні 1919 Директорія покинула Київ, вона залишилась там, щоб турботою за свою особу не тривожити відступаючого війська. Майже півтори роки пробула вона під чужим прізвиськом. Все ховаючись, все під загрозою викриття, вона перейшла муки доживання і страх за своє й дитини життя. Але тверда надія на перемогу українського війська кріпила її. І коли в травні 1920 року Симон Петлюра втретє увійшов до Києва, вона знала, що її надія не була даремна. Але й відчула тоді, що вже все її життя приречене цій ідеї, якої носієм був її чоловік.

Прийшли роки мандрівки. Спершу Тарнів, потім Варшава, Прага, Париж. Хоч уже в вільному світі, проте під чужим прізвиськом, затираючи сліди за собою. Бо в перші роки над родиною висіла загроза видачі, а потім переслідування. Симон Васильович горів жадобою спротиву. Спершу це була акція повстань на Україні, а потім праця на міжнародньому ґрунті. Знов Ольга Опанасівна піддержувала його запал, берегла його спокій. Мала Леся виростала й зрозуміла щораз краще змагання батьків.

І враз — жорстокий удар долі! Стріли, що пролунали на бульварі Сен-Мішель, як гли-

боко, як важко прошили вони серце цієї жінки! Вона не могла заломитись, не могла віддатись розпуці... Бо її завданням було зберегти пам'ять, осквернену підкупною пресою! Вона мала виростити дочку, що зосталась тепер під її єдиним проводом.

Ольга Опанасівна входить у нове призначення. Переносить біль і горе по важкій втраті. Гідно переходить зневаги показового процесу, що була для неї ще раз великою програною. І віддається вихованню Лесі, що виростає в розумну, здібну дівчину.

Та жорстока доля готувала новий удар. Захворіння Лесі не усвідомило їй зразу всієї загрози. Щойно згодом, коли лікування протягалось і мати з дочкою виїхали на південь Франції, стало їй ясно, що Господь вимагає від неї ще однієї жертви.

Та в материнному серці жевріла надія. Самітно, далеко від українського гурта пробігали роки. Роки наповнені смутками й радощами Лесі, що прагнула вчитись і служити Батьківщині. Аж одного дня в 1941 р. обірвалася квола нитка її життя. І Ольга Опанасівна зосталась зовсім самотою.

Важкий удар струснув її істотою до глибини. Здавалось, що важке горе придавить до землі її дрібну постать. Але могила на Монпарнаському цвинтарі була тією ниткою, що вязала її з життям. Вона вимагала її руки, її догляду. А передусім уваги до пам'яті того, хто там спочиває.

І знов Ольга Опанасівна віддалась цьому завданню усім запалом своєї стриманої вдачі. І до тихого домику в Бесанкурі, де проживає „перша дама України“ спішить кожен, що вступає до Парижа. Бо вона теж уже стала символом для українських мандрівників, що чекають великого дня повороту.

А в травні, коли віддаємо

Їде, їде Зельман...

Дзвонили Великодні дзвони — увесь день дзвонили вони. В напрямі церкви гуртками спішили дівчата, молодіці, хлопці, а то й старі бабуні. А за кожним гуртом діти підбігали. Тих було найбільше. Вони обмінювались писанками і раділи святами, як тільки діти вміють радіти. Боязко оглядались на червоноармійців, що снувались по селі — і ще швидше бігли. А дзвони дзвонили — не вгавали. Хлопці одні одним приходили на зміну. Одні сходили втомлені із високої дзвіниці, а на їхнє місце приходили другі, а там треті і — дзвонили, дзвонили... Як торік і позарік і перед десяти роками...

Проте гомін дзвонів видався людям не такий радісний, як минулими роками — наче б сум якийсь пробивався у тому гомоні. Що не кажіть, але дзвін також має серце, і хай воно опіжеве, проте відчуває, що щось погане твориться на світі. Оце вперше прийшлося овіткувати Великдень під большевицькою владою. Хто знає, як воно буде в наступному році — ану ж церкви позамикають!

А люди сходились під церкву, як щороку, на ягільки подивитись. Барвними гуртами уставлялись довкола церкви, на тлі смерічок, що зеленим вінком окружали її. Діти цокались писанками. Із тих писанок, що не витримували зудару — сипались зараз же колірві лушпайки на молоду, жонозелену траву. Наче б ураз квітки зацвіли — червоні, жовті, сині.

— Гандзю! Чому ж це дівчата ягільок не починають? — звернулася старенька бабуня до чорнявої вродливої дівчини.

Пошану матері, згадаємо, що там живе велика українська мати. Здається, що ніхто не зрозуміє і відчує її долі так, як українські матері, розсіяті по цілому світі.

Л. Бурачинська

— Зараз же починатимемо, бабуню. Ось ще дівчата надходять.

І Гандзя в ту ж мить почала збирати дівчат. Побрались за руки і ждали, поки чорноброва, струнка Гандзя у проводі не станула. І довгий, довжелезний, різнобарвний вуж почав звиватись довкола церкви. І понеслась перша ягілька, якою звичайно починали дівчата свої великодні гри.

Там Марусенька сад підмітала —
Вже Христос, вже воскрес,
вже воістину, вже воскрес.

Кілька десятків звучних дівочих голосів підхопили оцю старовинну ягільку, яку на цьому ж місці співали колись їхні мами, а ще перед ними — бабуні.

Сад підмітала, вино садила —
Вже Христос, вже воскрес...

Неслась могутня пісня. Молодиці хитали головами до такту, старі бабуні сльози втирали, а діти юрбою бігали довкола церкви — куди дівчата, туди й вони.

Ось два червоноармійці зупинились на дорозі. Під церкву не пішли, а здалека, крізь огорожу дивились.

— Ну, брат! Вот тобі і буржуазні предрасудки! — заговорив один із них, червоний на виду, білобровий, із маленькими, під лобом захованими, очима.

— Ото вигідав! „Предрасудки“! Це ж народне гуляння, — відповів другий, чорнявий.

— Всьо равно! Як звав, так звав! Та до другого года ледви, чи захочеться їх отого „гуляння“. Приберуть їх наші, ех, приберуть! Не таких приборкали!

Чорнявий насупився. Хотів щось відповісти цьому москалеві та силоміць здержався. Задивився на дівчат.

— А тобі, брат, оте „гуляння“ так понравилось, чи може Гандзя чорноброва?

— Не знаю.

— Та смак у тебе непоганий, бо вона, ніде правди діти, дівчина хороша. Та й щастя маєш, товаришу, що до її батьків на квартиру попав.

А дівчата співали:

Продавали Ковалеві доньку свою,
А вибігли Гладунові — купіть мою.
Ми вашої не хочемо, бо не така —
Штири ночі горшки мочить —
п'яту мила.

Від гурта хлопців понісся веселий регіт. Сміялись і молодіці. У дверях церкви посміхався добродливо сідоглавий панотець, що також вийшов подивитись на ягільки.

А різнобарвний вуж обкрутився довкола церкви і наблизився до хлопців. У Гандзиних очах заблесли враз пустотливі вогники.

— А гей-же, дівчата! Тепер хлопцям заспіваймо!

Наші дівоньки красні —
їли пиріжки масні,
Масельцем примашені,
перчиком приперчені.
Парубки помарніли,
бо саму ріпу їли —
Без перцю, без олію —
парубки помарніють.

— Що не кажи, але дівчата тут хорошо одягаються. Та й самі вони хороші. А найкраща між ними, то таки твоя Гандзя, — сказав москаль до полтавця.

— Що найкраща, це так, та яка вона моя? — зідхнув полтавець.

І він прилип очима до Гандзиної постаті, наче до чарівної картини. А відважна яка, проворна, розумна! Що ж — фодом жури чубаті! У батька свого вдалася. Кажуть, що Кость найрозумніший на все село — це ж бо довголітній голова читальні. І Гандзя казала йому, що батько був головою, а вона бібліотекаркою у читальні. І пригадалися її слова: „Та це було тоді, як читальня ще читальнею була, бо як стала „будуою“, то вибрано інший виділ“. Казала, що

всі ті книжки прочитала, які були в читальні. А їх чимало було! Тепер уже стільки немає, бо ті, заборонені червоною владою, вона, Гандзя, спалила. І, як вона це оповідала, то її очі так якось сміхотливо шутилися. Він так і знав, що не спатила вона, а заховала оті, заборонені книжки. І йому ще приємно було. Щобільше — він гордий був на неї. Гандзя! Наче із Шевченкового „Кобзаря“ ожила й явилась ось тут, у західних областях землі української. Гандзя! Так же сміхотливо шулить очі, як сестра його Катруся. Мабуть тому такою близькою та рідною стала йому. А батьки її які привітні до нього! Сьогодні разом із усією ріднею посадили його при Великодньому столі. І пригадалась рідна мати, як перед роками, на Великдень, дітям своїм, замореним голодом, по крашанці дала. А наски не було з чого спекти. Вони, діти, приглядались до тих писанок, наче до святощів якихось. А мати оповідала про великодні звичаї, про людей, одягнених у святковий одяг, про гомін великодних дзвонів. Вони ж, діти, наче казки слухали отого материного оповідання, бо чи ж могли повірити, щоб дійсність колись така була? Та же дійсність, відколи пам'ятали вони, завжди була жорстока й страшна. А

згодом ще страшнішою стала. Мати з Катрею з голоду поврирали, а його з меншим братом забрали до дитбудинку.

Здається, небагато часу минуло і материна казка ожила. Сьогодні ожила вона, у той мент, як оці люди, наче батьки рідні, посадили його при Великодньому столі. А Гандзя, оця чорноброва, вродлива Гандзя, так же збиточно дивилась на нього, як Катруся колись. І з таким довірям ставилась до нього — навіть не боялась, що червоноармієць він. Йому навіть дивно було, що такі необережні вони. А Гандзина бабуня, відхаючи, згадала чомусь давні, панцизняні часи. Як то дідич-поляк ключі від церкви жидові віддав, а той, коли захотів, тоді й відчинив церкву. А на Великдень народ довго-довго під церквою ждав на жида Зельмана, поки той прийшов церкву відчинити. Ягілка з того часу залишилась: „Іде, іде Зельман...“.

Ніяк не міг догадатися, чому саме ця ягілка старенькій на думку прийшла. Та його думки враз розлетілись, наче сполотхані горобці. Бо ось дівчата, окруживши церкву, не знати котрий уже раз, наблизились саме до того місця, де стояли червоноармієць. Гандзині брови піднялись від здивування

вгору — не сподівалась мабуть побачити тут полтавця. Вона так якось загадочно посміхнулась, закинула, питомим їй рухом, голову і заспівала:

**Іде, іде Зельман, іде, іде його брат,
Іде, іде Зельманова родина.**

Дівчата в ту ж мить усталились у два ряди — один напроти одного. Ті, з першого ряду, в якому й Гандзя була, співали:

**Чого хоче Зельман, чого хоче
Його брат,
Чого хоче Зельманова родина?**

Ті, з другого ряду, наближуючись до перших, відповідали:

**Панни хоче Зельман, панни хоче
Його брат...**

І знов перші питали:
На який ґрунт, Зельман?..

А другі відповідали:
На циганський, Зельман...

Тимчасом поміж хлопцями счинився рух. Вони поглядали в напрямі села. Із Костевого — тобто Гандзиного батька — обійстя, що ген-ген на горбку, донеслися якісь крики. Прибіг малий хлопчина, задиханий та переляканий і зупинився біля Гандзиної бабуні.

— Ваших вивозять! — насилу сказав і розплакався.

Якась молодиця в ту ж мить побігла до дівчат, тих, що ягілки виводили, і сказала крайнім оці два слова: „Костевих виво-

На Гуцульщині молодь у неділю збирається біля церкви
In Hutsulia the girls gather about the church

зять!“ — і побігла в напрямі села.

І полтавцеві видно було, як дівочі ряди почали рідшати. Але до Гандзю не дійшли ще оці страшні слова. Вона, із гордо піднесеною головою, співала:

А ми панни не маем, на такий ґрунт
не даем —
Йди проч, Зельманова родино!..

І враз, дівчина, що коло неї, сказала їй щось, а сама побігла. Гандзю остовпіла. Повела очима кругом. Не було нікого коло неї — дівчата порозбігались. Не завважила навіть, що вона сама одна співала останню зворотку. Подивилась у напрямі своєї хати і тоді щойно почула крики й гул якийсь та материне голосяння.

А москаль говорив полтавцеві:

— Казав я, що наші в наступному році приберуть їх, а вони вже сьогодні почали. Молодець товариш Гольдман! Подвизається!

Полтавець прикусив до крові уста і затиснув кулак. Так і хотілось заїхати п'ястуком у цю московську пику. „Подвизається“ новітній Зельман, а цей радий тому. І ці, бач, також свого Зельмана мають!

Оглянувся. Люди розходились. Ось Гандзюна бабуня насилу воліче ноги, втирає запаскою очі й говорить півголосом:

— Свят, свят, свят! Дух Святий при нас — антихрист прийшов! На самий Великдень забирають з хати...

А Гандзю все ще стояла, наче громом ражена. Батьків її забирають, то й вона піде з ними — це ж ясне. І знову повела очима кругом. Не було вже нікого коло церкви. Тільки за церковною огорожею, на дорозі, все ще стояли ті два червоноармійці. Наче від удару важкого, похитнулась. Але в ту ж мить підняла гордо голову й пішла в їх напрямі. Полтавцеві здавалось, що вона так і кине їм в обличчя останніми словами ягільки про про Зельмана: „Йди проч, Зельманова родино!“

Та вона пройшла мовчки із затисненими устами і гострим блиском погорди в карих очах.

Подружня порада

В американському житті — це вже закріплена установа. Так як хвора людина йде до лікаря порадитись і лікуватись, так усі ті, що їм не щастить у подружжі, йдуть порадитись до фахового спеціаліста.

На перший погляд — це дивне. Давня засада вчить, що посторонній людині не слід втрутатись у подружні спори. Мовляв, чоловік і жінка — це найстарша спілка. І як у кожній спілці бувають непорозуміння, так і тут це може трапитись. Але завжди найкраще самі між собою це полагождать.

Але коли не полагождать? Коли тріщина така велика, що її не можуть склеїти ні думка про дітей, ні спомин колишнього кохання. Тоді треба пробувати всіх способів і засобів, щоб зберегти подружжя. І тому постала подружня порада.

Її провадить спеціаліст. Він закінчив студії психоаналізи або психіатрії, але й відбув певну практику у взаєминах із людьми. Щойно тоді він може працювати в подружній радні та займатись подружніми проблемами. Він мусить мати вмілий підхід до людей, привітну зовнішність і авторитет. Тільки з тими даними може бути запевнений успіх. Як хворий до лікаря, так і розхитане подружжя мусить мати повне довіря до того, хто має їм допомогти.

Якими засобами діє ця порада? Подружній дорадник (мерридж кавнселор) мусить говорити із кожним із подругів окремо. Він старається пізнати, як постало це подружжя, якої вдачі чоловік і жінка, з чого постали пер-

ші непорозуміння і чому вони розвинулись у таку нехтіть чи нетерпимість. Тому подружжя мусить широко оповідати про своє щоденне життя, свої замилювання, свій погляд на життя. Звісно, велике місце у цьому всьому займають жалі до противної сторони. Але й це мусить подружній дорадник терпеливо вислухати.

Із цього він буде собі подружню картину. Зудар двох вдач, що в одному чи другому напрямку надужили міри. А коли в подружній „тріщині“ завинив хтось третій, тоді він мусить і з ним поговорити. І коли він уже встановив цю „тріщину“, починається його праця.

Подружній дорадник старається зясувати кожній стороні причину цього нещастя. Він допомагає кожному зрозуміти правильність його становища. Він напроваджує кожную сторону на властивий шлях, навітлюючи конфлікт із різних сторін. Говорить довго і дискутує.

Буває, що переконує з першого разу. Коли „тріщина“ невелика й обі сторони виказують багато доброї волі. Але коли існують глибокі розходження, тоді наради тривають довго. Праця подружжя з дорадником може тривати й кілька місяців.

Із цим зв'язаний певний кошт. Праця подружнього дорадника оплачується, як і праця лікаря — від кожної візити. Кошт візити від 5—10 дол., з огляду на те, що триває далеко довше, як візита лікаря.

Американські подружжя часто користаються із того.

Пішла поволі в напрямі своєї хати. Така молода і вродлива — назустріч страшній, неблаганій долі...

Полтавець, наче приголомшений, дивився їй услід. Щось там говорив до нього москаль та він нічого вже не чув. Страшна думка спокою не давала: „Та неуже вона і його причислює до тих, що спричинили оту страшну кривду їй та її батькам?“ Він же мусить побачитись із нею перед її відїздом та сказати їй кілька слів. Кілька слів тільки... Матінко рідна! Як сон зникла чарівна картина... А може ніколи її й не було, а була

тільки казка і такою вона зо-станеться наввіки.

І він швидко пішов услід за Гандзюю. Біля воріт минув сідоголавого панотця, що йшов теж у напрямі Костевої хати та шептав слова молитви тремтячими устами: „Помилуй нас, Боже, по великому милосердю Твоєму...“

А з хати неслось жалісливе Настине голосіння.

Із дзвіниці порозбігались хлопці — один тільки зостався. Тягнув цосили за шнур найбільшого дзвона, а спіжеве серце вдаряло в один тільки бік. Дзвін на тривогу дзвонив...

У нове звання:

Контометристка

Це чужомовне поняття в Америці дуже популярне. Працівниця з таким званням може виконувати цілий ряд завдань, що їх окреслюємо рахунковістю підприємства.

У старому краю існували для тієї цілі торговельні школи, курси книговодства і т. д. Є вони й тут поширені на різному рівні. Кожна середня школа дає бажаним торговельне формування, а окрім того є багато „бизнесових“ шкіл, що вишколюють у різних спеціальностях. До них належить також школа контометрії.

Випадково вдалось нам поговорити з абсолювенткою такої школи, що була переїздом у Філадельфії. Пані Малина Д. вже працює довгий час у своєму фаху. Охоче розказує про його зміст.

— У мене не було торговельної підготовки з краю, бо по

скінченні гімназії я студіювала медицину. Та через війну не вдалось її закінчити. Коли я стала працювати в Америці фабричною робітницею, весь час продумувала над тим, як мені придбати якесь звання. Адже маю відповідну освіту і можу виконувати якусь більш відповідальну роботу! Одноманітна, механічна праця в фабриці мене зовсім не вдовольняла...

— І коли я побачила оголошення цієї школи, рішила спробувати. Навчання у школі контометрії триває около півтори місяця. Час не є однаковий для кожного, бо дехто схоплює матеріал скорше, а дехто пізніше. Курс дає загальне знання з різного роду торговельних обчислень при допомозі машин.

— Так, це власне орудування тими машинами є властивим завданням курсу. Бо в сучасній рахунковості не можна без них

обійтись. Отже навіть особи з добрим рахунковим знанням давнішого типу, мусять такий курс шокінчити, щоб зазнайомитись із ними. Усяке додавання, віднімання, множення й ділення відбувається тільки на машинах. Також рахункові записи в книговодстві і таке подібне.

Розпитуємо про можливість затруднення. В який спосіб можна знайти потім роботу?

— Найкраще через школу. До школи звертаються підприємства за відповідними силами і вона поручає. При тому добирає дуже уважно тип роботи. Наприклад, у моєму випадку. Впродовж навчання я схопила дуже скоро матерію курсу, але певні труднощі справляв мені поспіх на машинах. Річ у тому, що всі чотири форми числення на машинах треба виконувати в певному темпі. І коли я вже

З маніфестації у честь 500 погибших, що відбулась дня 18. березня у Філадельфії:

Зліва: Анна Сивуляк, голова Окр. Ради, Катерина Пелешок, містоголова США, Олена Лотоцька, голова Централі США, проф. Лев Добрянський, головний бесідник на маніфестації, Стефанія Пушкар, містоголова США, Лідія Бурачінська, редакторка „Н. Ж.“, Оксана Генгало, секретарка Українського Золотого Хреста, Наталя Пазуняк, доповідниця.

The Central Office of UNWLA arranged an observance in memory of 500 women massacred in Soviet slave labor camp. Above (l. to r.): Anna Sywulak, Catherine Peleshok, Helen Lototsky, President of UNWLA, Prof. Lev Dobriansky, who addressed the gathering, Stephanie Pushkar, Lydia Burachinska, Oxana Gengalo, Natalie Pazunyak.

Будьмо з дітьми обережнішими

осягнула це темпо й одержала диплом, тоді вчителька сказала мені, що вона не радить іти до роботи, де тільки механічно обслуговують ці машини. Радше треба підібрати працю більш самостійну, де машина є тільки допоміжним засобом.

— І так воно й сталося. Я працюю тепер калькулятором у фабриці молочарських машин. Моїм завданням є обчислити коштів кожної частини і до цього я вживаю машин. Але тут особливої швидкості в орудуванні машинами не потрібно, бо працю пляную сама і вага її лежить у чомусь іншому.

— Але є різні можливості праці, де орудування машиною заповнює весь час. Наприклад, у великих крамницях, де треба обчислювати торги. Там працівниці весь день орудують машиною і потрібний великий поспіх. Або є ще інші спеціальності. Наприклад, обчислювання платень. До цього треба теж великої вправи і вміння орудувати машиною.

Розпитую про коштів навчання. Залежно від часу, як воно триває. Студент складає вписове, а потім платить 10 дол. тижнево. Абсольвент завжди залишається в евіденції школи. Коли втратить працю, може знов звернутись до школи з проханням поручити його кудись. А навіть, коли переїжджає до іншого міста, то може знайти там ту саму школу (вони розкинені по цілій Америці) і прохати поручити його на працю.

Інформації пані Малини можуть послужити неодній нашій читачці, що шукає виходу з одноманітності фабричної праці. Треба тільки пошукати в телефонічній книжці школи контометрії і зажадати її програмки.

Л. Б.

ПЕНСІЙНИЙ ВІК ЖІНОК

Усюди дискутують тепер проблему пенсійного віку жінок, бо загальне вичерпання жінок каже їм провирити. У Скандинавії границя віку досить висока, бо коло 70. В середній Європі вона вагається між 60-65 роками, а тільки Італія звільнює жінку від праці вже в 55 роках.

Перечитала я, як завжди, „сама собі“, бо дітей не маю, журнал „Веселка“ ч. 2. за 1956 р. до кінця — дивлюся — гарне фото: гарна дівчинка і наголовок: „Отримала першу нагороду“.

За що ж цю малу нагороджено? Читаю підпис під малюнком: „Отримала на Міжнародній Жіночій Мистецькій Виставці в Нью Йорку 9-го листопада ПЕРШУ НАГОРОДУ ЗА ЗДОРОВ'Я, КРАСУ Й ГАРНУ НАЦІОНАЛЬНУ НОШУ“ (підкреслення моє, О. Ш.).

Постало питання, за що людина може бути нагороджена? Очевидно, лише за те, що вона досягла своїми силами, що вона ОСОБИСТО зробила, що є її ВЛАСНИМ здобутком! Чи ж краса, здоров'я і гарна національна ноша є ОСОБИСТІ досягнення цієї дитини?

Чи ж можна нагороджувати дітей за красу? Чи це справедливо по відношенню до тих дітей, які не народились гарними? Чи краса залежить від нас, а не дається нам при народженні? Нагорода стимулює дитину до кращих вчинків, до удосконалення цих своїх властивостей. Що ж робити негарним дівчаткам? Як ця нагорода за красу вплине на них?

Нагорода за здоров'я? Уявм собі дитину, хвору на полію, чи іншу хворобу, яка привязала її на довгі роки до ліжка. Ця дитина одержує „Веселку“, читає з радістю, бо такий гарний журнал для дітей, але, що вона відчує, дочитавши до останньої сторінки, де фото дівчинки, що одержала нагороду за здоров'я?.. Тоді вже треба бути послідовним до кінця: за красу й здоров'я нагороджувати, а за фізичні недоліки й хвороби карати.

Здоров'я людини залежить від її організму і від того, як батьки дбають про дитину. Отже, думаю, що це заслуга мами й тата. А гарної національної ноші дитина, напевно сама не зробила.

На мою думку, такі нагороди шкідливі для дітей, бо привчають їх стягати славу, яка їм по правді не належить.

Чи було б доцільніше нагороджувати дитину за кращі успіхи в школі, в українській школі, за глибокі знання історії свого рідного народу, віршиків, казок? За кращу поведінку, за допомогу мамі в господарстві в міру сил і можливостей дитини? Я б спитала дітей, перше, ніж дати їм нагороду, хто з них уже вміє тримати голку в руках, зашити свою панчішку, помити посуд

після кави, чи чаю, допомогти мамі перетерти тарілки, застелити своє ліжечко, прибрати самій свої ляльки і книжечки на належне їм місце й т. д.

Дорослі захоплюються дітьми, як оцією дівчиною, не думаючи про те, яку шкоду вони роблять їм. Це ж все впливає, виховує, а часом викривляє на все життя не тільки таких „героїнь“ і „героїв“, а й інших дітей.

„Веселка — журнал дитячий, й малі читачі повинні б брати приклад з цієї дівчинки! Скільки дівчаток — читачок тепер будуть пильно дивитися на себе в дзеркало, вивчаючи, чи й вони можуть розраховувати на нагороду за красу й скільки при цьому розчарувань буде? Скільки дівчаток-читачок тепер будуть вимагати від мамів гарних нош, не розуміючи, що не кожна мама може їм придбати її. Одна мама має змогу гарно вбрати свою дитину взагалі й зробити їй національну носу, а друга, хоч і розуміє потребу українського вбрання, мусить заробляти на життя собі й своїм дітям, не має часу, щоб вишити його, й грошей щоб купити.

Мені здається, що й так у нас багато надається уваги зовнішності за рахунок внутрішнього життя. Не так давно я зустріла в крамниці 3-річну дівчинку з бабунею. Дівчинка гарненька й привітна — я не витримала й почала з нею розмовляти. І як я була прикро вражена, коли бабуся сказала, що ця дівчинка мріє стати „Міс Америкою“, коли виросте! А я запитала, чи не мріє ця дівчинка успішно скінчити школу, а потім каледж? Бабуся зніяковіла й „виправдала“ дівчинку — вона ще мала!

Безперечно, вона мала й газет не читає, самі ж дорослі вбили їй у голову такі мрії — а бабуся виглядала людиною інтелігентною!

Чи ж варто було нашим бабцям, і то найкращим з них, витримувати боротьбу з родинами, оточенням, тодішніми поглядами на жінку, щоб прокласти жінкам ширший шлях у життя? Боротися, виходить, для того, щоб їхні правнучки мріяли лише про те, щоб стати „Міс Америками“?

А чи не руйнуємо наслідків їх боротьби ми — внучки й онуки — отгакими необдуманими й неоправданими вчинками, як нагороди дітей за красу й здоров'я?

Варто було б бути обережнішими з дітьми!

Олена Шпаківська

На шляху хору „Думка”

Будуючи наше культурне життя в ЗДА, замало звертаємо увагу на минуле. Бо ж і попереднє покоління переселенців дало туди свій вклад і винесло цінності українського духа на американську землю. А так легко перейти їх слідами! Деякі з них ще й тепер при праці, а другі відійшли у затишок домашнього вогнища.

Одною з таких пробоевих одиниць української культури був хор „Думка” в Дітройті. Гордість нашого американського поселення — ота група молодих співаків та їх невтомний диригент — Іван Атаманець. Тисячі проспіваних годин, сотні переподорожуваних миль у службі української пісні... А сила чуття й тонкість передачі принесла неодну нагороду, не одне признание!

Про це розказує Надія Атаманець, дружина диригента. Це гарна струнка жінка, якої волосся вже припорошене сивиною. Але очі блищать молоді й жваво, коли вона розказує. Безнастанні проби й концерти чергувались із сольовими виступами.

Бо її життя теж тісно зв'язане з піснюю. Походить вона із родини Чахрівських, що прибула з Бучаччини до Канади. Ще малою дитиною, (а зростала вона в Вінніпегу) належала до українського дитячого хору при парохії св. Володимира. Тут звернули увагу на її голос та музичні здібності. У 1919 р. переїхала до Дітройту і вступила тут до хору, що його провадив Дмитро Атаманець. Її дзвінке сопрано здобуло їй скоро перше місце.

Але праця в доброму хорі та нові вимоги освідомили молодій дівчині потребу музичної освіти. Надія Чахровська вступає до консерваторії і вишколює свій голос. Її сопрано має дуже широку шкалу і щораз кращі можливості. Її вчителі — проф. Джексон і д-р Йорк віщують їй майбутнє.

У тому часі в її житті настала велика зміна. Музична праця зблизила її з молодим співаком, Іваном Атаманцем, братом Дмитра. Надія стає його дружиною. Це поєднання молоді пари скріпило ще їх любов до музики. Барітон Івана і сопран Надії Атаманців дають чудові дуети і молоду пару запрошують часто на виступи до амери-

Надія Атаманець

Nadya Atamanets merited acclaim for her work in organizing the chorus DUMKA.

канських клубів, каледжів та інших установ.

Любов до української пісні понесла їх далі. У 1926 р. постає за їх ініціативою хор „Думка”. Історію його читаємо в брошурі, що була видана з нагоди його 15-ліття. Десятки й сотні виступів, наполеглива праця над українською піснюю і повільні газетних рецензій. Олександр Кошиць прислав привітального листа, підписуючи його „як щирий друг і прихильник”. Вся українська громада в Америці переживала це як свій успіх.

А скільки тут праці й душевної сили вложила Надія Атаманець! Про це не говорять скупі сторінки брошури. А тільки тут

і там вириває якийсь спомин із її уст про ті чи інші труднощі хору. Як то треба було по виступі спішитись до поїзду, щоб поспіти вранці на працю. Або як то треба було заступати не раз інших солістів, що були перешкоджені! З усміхом розказує, як їй прийшлося проспівати партію тенора, що не прибув! Оті „заступства” часом і пошкодили її голосові. Але найбільше праці вложила вона в „пояснення”. Завдяки тому, що вона бездоганно володіє англійською мовою, прийшлося їй кожного разу давати невеличкий вступ про українську пісню і пояснювати текст. Також її обов'язком були взаємини з редакціями. Скільки тут нераз було клопоту! Не тільки пояснення й інформації, але сотні спростувань, коли необачні репортери поплутали українських співаків з російськими, або не вміли подати українських композиторів...

Але найбільше задоволення приносило Надії Атаманець, коли їй самій довелося відспівати українську пісню. Пісні Сичинського, Людкевича, Лисенка були її улюбленим репертуаром. Може стала б із неї неабияка інтерпретаторка. Але всі свої сили вона вложила в „Думку” — оцю духову дитину подружжя Атаманців та української громади Дітройту.

А тепер струнка, сивоволоса пані згадує. Все добре й лихе, все велике й дрібне, що зв'язане було з хором „Думка”. Рада вона, що життя непрожите марно. Бо Батьківщині віддала вона велику прислугу дарма, що не бачила її ніколи і відчула її тільки через духовий заповіт — українську пісню. **Л. Буря**

З КОНЦЕРТОВОЇ ЕСТРАДИ

У лютому ц. р. Галина Галій, меццо-сопрано, виступила з концертом у Карнегі Гол у Нью Йорку. Відспівала низку оперових арій та чужих і українських пісень.

Замість вінка на могилу

У ч. 11 „Нашого Життя“ прочитав я несподівану вістку, що в далекій Австралії перестало битися серце нашої великої лікарки і громадянки д-р Єлисавети Василівни Гімелрайх. Як її колега я хотів би докинути до її характеристики кілька рис, що їх може авторка допису не знала або не могла заважжити.

Як багатьох наших скитальців кінець війни застав Єлисавету Василівну в Мюнхені. Оселившись із своєю родиною в невеличкій кімнатці табору при Гіпершпергерштр., вона одночасно в сусідній кімнаті того табору відкрила амбулаторію. А праці тоді було дуже багато. Місто було переповнене ненависними для німців „авслендерами“, зокрема „остами“ — оцими ще тільки вчора важко визискуваними рабами, а сьогодні вже вільними людьми. Багато їх носили на собі ще сліди гітлерівських катувань (кацетники), багато мало дуже підірване здоров'я й шукало допомоги. Звісно, не шукали вони її в німецьких лікарів, до яких вони не могли мати довіря, а шукали її в своїх лікарів, що як і вони страждали під тим самим ненависним режимом. Доктор Гімелрайх і була тим лікарем, що користувалась великим довірям, не тільки українських скитальців, але й пацієнтів інших національностей. Нікому вона не відмовляла в допомозі. Чи в день, чи вночі, чи в робітні дні, чи в свята — вона завжди була до послуг потребуючим, завжди подавала лікарську опіку хворим. Але нехай хтось не подумав, що вона — маючи багато пацієнтів — на тому „добре заробляла“... Нічого подібного! Доктор Гімелрайх, як усі лікарі в тому часі, працювала без будь-якої матеріальної винагороди, за винятком хіба того унівського „пайка“, що його ми, як і всі, що перебували тоді в таборах, одержували від „тітки УНРИ“.

Маючи дуже обмежений асортимент ліків, Єлисавета Василівна все ж робила все можливе, щоб у тих умовах хоч частково задоволити скарги пацієнта. Пізніше вона працювала в таборі Гренадіркасерне, про що свідчить її фотокартка з ч. 11 з печаткою табору.

Але найбільш характерною рисою д-р Єлисавети Гімелрайх — це її надзвичайна скромність. Будучи вже „з природи“ тихою і спокійною вдачею, вона ніколи й нікому не скаржилась, як та-

Останні уродини

Уродини Олени Кисілевської припадали на перші дні весни. Цього року зустріла вона їх на шпитальному ложі. Зі зворушенням приступили до неї її рідні. Щоб не перетомлювати ювілятки, розложено святкування на кілька днів. Це значить — відвідини рідні і відчитання привітів, що наспіли. Із Торонта прибула дочка, з міста навідувались син, невістка і д-р Марта Томашівська, що була їй невідступною товаришкою в останньому часі.

Першого дня піднесено їй уродинний торт від внучки Оленки та квіти від Укр. Зол. Хреста з Шикаго, п. Стефанії Бубнюк із Вінніпегу, Ліги Українських Католицьких Жінок з Монтреалу. Привіти видимо зворушили її, але відповідати на те не було в неї сил.

Другого дня відчитано їй дальші привіти. Побажання прислали — УВАН за підписом проф. Я. Рудницького, 22 Відділ США за підписом п. Р. Сидорик, Союз Українок Канади за підписом п. К. Міськів, Організація Українок Канади за підписом п. С. Савчук, Союз Українок Австралії, Укр. Нац. Музей в Онтаріо, Кал за підписом п. К. Лясюка, п. Ірина Павликовська з Форт Саскачеван, п. К. Качмар із Ст. Пол, Міни, п-во Чорний із Балтимор, п-во Мельник із Сан Франціско, п. д-р Ліндфорс і п. Мухалевиц із Ст. Пол, п. І. Домбчевська з Квінс Вілледж, Н. І., п. А. Бичинська з Ен Арбор, Миш.

Рівночасно зложили дари на шпитальну оплату: Організація Українок Канади 50 дол., Союз Українок Канади 50 дол., Відділ ЛУКЖ-у у Монтреалі 15 дол., І. Павликовська 5 дол., О. Залізник 5 дол.

кож і нічого ні від кого не вимагала, а лиш віддавала свої сили і знання на те, щоб полегшити страдання інших. За те всі ті, що її знали, збережуть навіки у своїх серцях пам'ять про цю видатну українську жінку.

Д-р Юліян Мовчан
Оквуд, Огайо

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

ПОБАЖАННЯ З АВСТРАЛІЇ

Три роки віддавала я багато свого часу Союзові Українок Австралії. Тепер переключилась на іншу ділянку, але стою близько й цікавлюсь роботою США. Тому думаю, що було б корисно вмішувати обмін досвідом з

праці Союзянок. Наприклад таке питання, що всюди однаково хвилює й мучить організаторок: як заінтересувати і притягти до праці більше українських жінок? Кожна з нас має певне свій досвід у тому. Можу й зо свого досвіду розказати, що в нас за чотири роки відчитано ряд рефератів та ніюдин із них не мав такого успіху, як „Правильне харчування і вплив його на естетичний вигляд жінки“. Він був дуже добре опрацьований і викликав живу дискусію. Та якось не вміли ми скористати з цього досвіду чи подати його іншим до відома. А в журналі можна вмішувати такі думки.

О. Чернобицька

Ваша думка дуже влучна. У нас уже були спроби започаткувати виміну думок, але не було відгуку на те. Проте треба все наново пробувати й заохочувати до того, бо насвітлення цієї справи у пресі та вияв різних думок дуже допомагають рушити її з місця. Тому прохаємо українок різних поселень висказатись до досвіду повнішого листа або й розказати дещо зі свого.

Ред.

НОВІ ВИДАННЯ

Докія Гуменна: ХРЕЩАТИЙ ЯР. (Київ 1941-43). Роман хроніка. Об'єднання Українських Письменників „Слово“, Нью Йорк 1956. Обкладинка Любомира Р. Кузьми. Ціна 4.50 дол.

Перед читачем розкривається широка картина і переплітаються різні постаті й середовища. А в середині цього стоїть Маряна, що широко відкритими очима й душею сприймає київську дійсність.

Дія починається на переломі. Вибухає німецько-советська війна і потрясла советською владою. Маряна проходить крізь митарства втечі й повороту до Києва, зустрічає німецьку окупацію і переживає наступні два роки великих потрясень і подій. На цьому тлі народжує в неї і розв'язується сумнів: якою бути українській людині?

Але не в цьому тільки суть книжки. А в тих широких картинах київської дійсності, що занотовують кожну рису тодішнього побуту. Книжка має вартість своєрідного документу, що може послужити сучасному й майбутньому дослідникові нашого життя. „Хрещатий Яр“ можна назвати найбільш документальною книжкою нашої сучасної літератури.

Л. Б.

Курс писання писанок

У наших Відділах назрівають тут і там різні почини, що впроваджують багато нового у життя наших громад. Деякі з них розвивають вказівки Централі США, а деякі виходять самочинно з рухливих жіночих гуртів. Відкриваємо окрему рубрику, що подаватиме опис таких акцій чи виступів.

Рік-річно росте зацікавлення цією галуззю нашого народного мистецтва. Писанка манить кожного. Давно-прибулим нагадує молодість у рідному краю, новоприбулим останній Великдень, проведений там, а дітям і молоді передає чар Батьківщини, що їй вони не пригадують. Тому доброю була думка 28 Відділу США в Ньюарку — перевести курс писання писанок. Тим більше, що в місцевості живе знавець того діла. Це п. Ізидора Левкович з Ньюарку, що навчилась того вміння ще в рідних сторонах.

І так 28 Відділ оголосив такий курс. Зголосилось лиш 5 учасниць. — Якраз відповідне число, сказала провідниця курсу. Тоді кожна може з курсу скористати. Лекції відбувались у приватній хаті. П. Левкович дала спершу теоретичний вступ, потім показала знаряддя писання і засадничий поділ яйця. А потім по черзі — поступ роботи.

У цілому переведено 15 лекцій. Одні вивчають це скорше, другі поволіше. Але при такому числі лекцій кожна учасниця навчиться писати. Молодшим це легше дається, бо й рука певніша й очі міцніші. Але й старші, що мають вправу в дрібній роботі, не відстають. От тепер п. Левкович вчить американку писання писанок. І хоч вона невправна у ручній вишивці, як українки, проте доволі скоро сприймає і напевне вже скоро буде писати.

Пані Левкович розказує, як вона навчилась писати писанки. В Збаражчині, звідки походить — не писали писанок. А вона дуже хотіла навчитись цього. То ж скористала з побуту в Белзчині, де це вміння було дуже поширене. Але всеж коштувало це їй багато труду.

Бо ж писанчарки нерado зраджують свої тайни. Там ніхто курсу не переводив, як тут! А всеж зчасом удалось їй пізнати всі заходи коло писання писанок. Пізніш, уже дорослою, пані Левкович вчилась на курсі плястичного мистецтва у Львові, де вивчила між іншим також техніку батіку. Оце ма-

лювання везерунків на шовку при помочі воску основане на тій самій zasadі, що й писання писанок.

Найбільше любить п. Левкович писанки з Сокальщини. Може тому, що там вперше почала писати? А може й тому, що ці химерні темні везерун-

ки — це єдині квіти на галицьких писанках? Трудно сказати! Але ця писанка її найбільше тягне. Взагалі — найцікавіша писанка — це справжній твір сільської жінки, без хитрих везерунків, без скомплікованого рисунку.

Учасниця курсу

Писанки з Сокальщини

Авторкою писанок є п. Ізидора Левкович із Ньюарку, що провадила курс писання писанок там же.

Ukrainian Easter eggs from Sokal region executed by Mrs. Isidora Levkovich of Newark, N. J.

Вечір писання писанок

Зближаються Великодні Свята і разом з тим росте зацікавлення писанками. Кожна українка старається придбати їх бодай кілька штук, але не все ціна на це дозволяє. Тому не одна з них дуже радо пробує сама штуки писання. Ці заінтересування взяла під увагу Окружна Рада США в Шикаго у своєму пляні праці і урядила в дні 11. березня вечір писання писанок. Голова Окружної Ради п. А. Хариш завдала собі труду, щоб знайти писанчарку. На цей вечір запросила п. Ангеліну Бараболяк з Риверсайд, Ілл. Пані Бараболяк є знана серед укр. громадянства зі своїх високомистецьких писанок. Вже нераз давала покази писання перед американцями і в цей спосіб обзнайомлювала їх із укр. мистецтвом. На цей показ принесла для усіх учасниць писальця, фарби і писанки в різній стадії писання, щоб краще її присутні розуміли. За такий короткий час, бо один вечір показала цілий процес писання писанки від роз-

роблювання фарб до цілковитого її викінчення. Окружна Рада складає на цьому місці щирю подяку п. Бараболяк що так радо погодилась безінтересовно перевести цей показ.

Треба підкреслити, що між слухачами були в першу чергу тут роджені українки, а навіть 3 американки, а саме: Е. Вилсон, секретарка Інтернешнел Інституту в Гері, Індіана, голова американського жіночого скавтінгу п. О. Нікерсен і голова Арт-Інституту п. В. Вілс, також у Гері. Всі вони дуже уважно слідували за інструкціями п. Бараболяк і все записували. По закінченні висловили побажання, щоб дати подібний показ для їхньої молоді. Пані Вилсон, спираючися на книжці про українське мистецтво написала довшу статтю до їхньої стейтової газети при укр. писанки і наш вечір.

Цього вечора п. Хариш розрекламувала книжку „Укр. Мистецтво“ — в англ. мові, яку всі присутні американці закупили.

Д. Б.

+

Посмертна згадка

Дітройт, Миш.

По довгій недузї відійшла на вічний спочинок членка 26 Відділу **Анна Войтишин**. Молодою дівчиною приїхала до Америки з с. Сапова, пов. Підгайці. До 26 Відділу вступила на початку його заснування. Була тихої вдачі і згідлива, то ж членки її любили і під час недуги часто відвідували. Похорон відбувся з похоронного заведення Ст. Бугая до церкви Непорочного Зачаття, а потім на цвинтар Мавнт Оливет. Членки СВА та УЗХ, де Покійна також належала, провели домовину з відзнаками і прапорами на вічний спочинок. Покійна полишила в глибокому смутку чоловіка Данила, сина Павла, дочку Марію, синову й зятя та трое внучків. Спи, дорога сестро, а прибрана земля нехай Тобі буде пером! Син її Павло пожертвував \$5.00 на прес. фонд „Н. Ж.“.

Членка 26 Відділу

Честер, Па.

Недавно тому упокоїлась членка 2 Відділу **Павлина Мельник**. Походила з с. Майнич, пов. Самбір, до Америки приїхала в 1913 р. Повних 20 років була членкою СВА і виконувала свої обовязки дуже сумлінно. Похорон відбувся 21. лютого з похоронного заведення до православної церкви Преч. Діви Марії. Членки СВА явилися численно в жалобних лентах і відпровадили Покійну на цвинтар. Над гробом попрощала її членка А. Мисишин. По похороні зішлись усі в церковній салі, де о. парох М. Ярош промовив до родини. Присутні вислухали тих щирих слів потіхи. Потім покликано до слова представницю СВА п. А. Мисишин, яка змалювала постать Покійної, як зразкової жінки, матері й громадянки. Накінець запропонувала перевести збірку, якою зайнялись тт. Юлія Тершавська і З. Батюк. Зібрано 25.86 дол., які розділено — половину на „Наше

Життя“, а половину на „Православне Слово“.

Покійна полишила в смутку чоловіка, двох синів, дочку, одну внучку й одну правнучку. Спи спокійно, дорога сестро, а прибрана земля нехай Тобі буде пером! Членка 2 Відділу

З товариського життя СВА

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ

Дня 7. квітня прибула до Філадельфії — на запрошення СФУЖО й Окр. Ради СВА — п. Марія Душник, дружина відомого громадського діяча Володимира Душника. У домівці Централі привітали її — від СФУЖО п. Амалия Рублева, від Централі СВА п. Софія Стрижак, від Окр. Ради п. Агна Сивуляк. Слідувала товариська гутірка, під час якої п. Душник розказала про свою громадську працю в Ріо де Жапейро, де вона перебувала два останні роки. Точне звітлення про її перебіг подамо окремо. При чаю присутні розглядали привезені вирізки й світлини.

Того ж дня увечері відбулась доповідь Володимира Душника з рамени Т-ва „Самопоміч“ і „Обнова“. По доповіді обі установи влаштували невелику товариську зустріч у домівці Централі СВА. Прибули представники згаданих установ та відпоручниці СФУЖО й СВА. При смачній перекусці та милій товариській гутірці зійшов вечір.

НЕСПОДІВАНКА НА УРОДИНИ

Друзі п. Юстини Маїк, 6. голови 17 Відділу СВА в Маямі приготували їй несподіванку на 28. лютого, в день її уродин. Співаючи „многая літа“ увійшли до хати і засіли в дружньому гурті, де дуже мило пройшов вечір. Гості зложили 8 дол. на „Наше Життя“.

Франка Зиблікевич, рек. секр.

Куховарські зшитки
ОВОЧІ й ГОРОДИНА
Упорядкувала Н. Костецька
замовляти в Централі СВА.
Ціна зшитка 60 ц.

Із листів до Редакції

МЕДИЧНИЙ ТЕХНОЛОГ
ЧИ АСИСТЕНТКА?

Описуючи своє звання у ч. 9 „Н. Ж.“ я ужила терміну „медичний технолог“ (Medical technologist). Окрім цієї назви уживають часом окреслення „клінічно-лабораторійний техник“, по-англійськи „Clinical Laboratory Technician“. Офіційного окреслення „медична асистентка“ для цього звання немає. Із листів, що їх отримую, бачу, що читачки „Н. Ж.“ не зовсім точно це зрозуміли.

Олена Тншовницька

Медичні технологи допомагають лікарів у приймальнях, подібно, як і вишколені медсестри. Хоч власною допоміжною силою лікарів є медсестра, їй можна дати окреслення „асистентки“, проте і технолог у різних напрямках лікарів необхідний. Тому покористувались ми цим окресленням, додаючи теж справжню назву звання.

Подарунок для Музею СВА

28. Відділ СВА у Ньюарку зложив у подарунку цінний дар, що прикрасить музейну збірку Централі. Це велика, квітчаста, вовняна хустка з Полтавщини, що перетривала всі переходи українського села і перейшла велику мандрівку.

Рівночасно секретарка 28 Відділу п. Олена Гординська подарувала з власної збірки два зразки вишивки із Старих Кутів на Зах. Україні.

За ці пожертви Централі СВА складає щире подяку.

Надзвичайні уродини

Великого розголосу набрали уродини радної м. Дітройту Марусі Бек. Вона народилась 29. лютого 1908 і обходить свої уродини тільки раз на чотири роки. А що цього року припав переступний рік, то мешканці міста надзвичайно тепло відгукнулись на цю подію. Її бюро в управі міста було завалене квітами так, що треба було уставляти їх і на коридорі. Наспіло около 2500 телеграм і листів із побажаннями. Управа міста вшанувала її величавим обідом, а Юнія Кухарів піднесла їй 55-фунтовий торт. Вся преса Дітройту відмітила цю подію й світлина Марусі Бек появилась на перших сторінках газет.

У глибокому смутку повідомляємо українську громаду про те, що дня 29. березня 1956 р. померла по довгій і важкій недугі

ОЛЕНА КИСІЛЕВСЬКА

СЕНІОРКА ЖІНОЧОГО РУХУ І ГОЛОВА СФУЖО.

Олена Кисілевська народилась у священничій родині Сіменовичів на Поділлі, в якій живі були громадські й мистецькі зацікавлення. Зовсім молодою дівчиною вона вступила до першого жіночого товариства, що заснувалось у Станиславові за почином Наталі Кобринської. Одружившись із Юліаном Кисілевським вона проживала у Коломиї і там стала співосновницею Кружка Руських Жінок та працювала в „Просвіті“. Під час війни увійшла до управи Комітету Допомоги Раненим і Полоненим Воякам у Відні і редагувала календар-альманах цього товариства. По війні увійшла до Головної Управи Союзу Українок у Львові, де була довгі роки організаційною референткою. У 1925 р. стала видавати популярний двотижневик „Жіноча Доля“, якого редактором була аж до другої світової війни. При виборах у 1928 р. дістала мандат сенатора з листи Українського Національно-Демократичного Об'єднання, у 1929 р. об'їхала українське поселення в ЗДА й Канаді. У 1930 р. вибрано її вдруге сенатором і вона відвідала північні й південно-західні окраїни — Полісся й Буковину. У 1935 р. станула на чолі централі Жіночих Секцій „Сільського Господаря“, під час другої світової війни з рамени „Сільського Господаря“ об'їхала західню Лемківщину. У 1948 р. переїхала до Канади, а в тому ж році очолювала Світовий Конгрес Українського Жіноцтва у Філадельфії. На цьому Конгресі її вибрано головою Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО).

Українське жіноцтво у вільному світі болюче відчуває втрату Тієї, що була для нього символом українського жіночого руху. У глибокому смутку прийняли цю вістку члени-організації, що завдячують їй багато організаційних задумів. Її втрату оплакують співробітниця, для яких вона була духовою матір'ю і другом.

УПРАВА СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Потрясена великою втратою по смерті нашої голови, Управа СФУЖО вітає об'єднані у Федерації централі, як і всіх членок жіночих організацій християнським українським привітом. В це свято Христового Воскресення дух її буде з нами!

Вітаємо все українське громадянство, розкипане по всьому світі та бажаємо в мирі й любові зустріти Воскресення Христове.

УПРАВА СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Олена Лотоцька,
в. о. голови
Марія Кравс,
містоголова в Канаді
Зінаїда Витязь,
містоголова в Європі
Ніна Онацька,
містоголова в Аргентині
Ірина Пеленська,
містоголова в Австралії

ВІСТІ З ФЕДЕРАЦІЇ

Недавно тому канцелярія Федерації розіслала об'їзник виховної референтури СФУЖО. Прохаємо члени-організації, а зокрема їх виховні референтури розглянути його й відгукнутись на його вказівки і домагання.

Рівночасно розсилаємо членам-організаціям книжечку Катерини Антонович: Український народний одяг. Подарувала його для тієї цілі Організація Українок Канади ім. О. Басараб і за це складаємо їй щире подяку. Книжечка дає повний опис, крій і взори полтавського народного одягу, що став у нас репрезентативним. Коли б хто бажав замовити більше примірників, може звернутись за цим до Організації Українок Канади у Вінніперу:

Ukrainian Women's Organization,
P. O. Box 3093, Winnipeg, Manitoba,
Canada.

Ціна книжечки 50 ц.

До жіночого руху на центральних землях

В еміграції доводиться зустрічатись із уявленням, що на Придніпрянщині не було жіночих організацій. Це не відповідає правді. Я пробувала дістати дані, що характеризували б одну з організацій, що мала величезне значення для жіночого руху на Україні. Особи, що стояли ближче до організації, через повязаність із тими, що залишилися поза залізною заслоною, не могли дати своїх спогадів. Тому мені приходиться знайомити з нею читачок, хоч я й не належала до неї.

Товариство Взаємодопомоги Працюючих Жінок постало у Харкові в 1903 році. Першим його почином було застосування дитячого садку, такого потрібного для жінок, що працювали заробково. Там вони могли залишати своїх дітей під кваліфікованим доглядом. Згодом товариство організує дешеву їдальню.

Праця товариства добре розвивається. Вже вневдовзі заходами його засновується гімназія. Та щоб зрозуміти цей успіх, треба пригадати, що в тому часі дівчата і хлопці навчалися в окремих школах і гімназіях. Програми жіночих гімназій були інші ніж хлопчачих. По закінченні гімназії дівчата, що бажали здобути вищу освіту, мусіли здавати додатковий іспит, т. зв. „атестат зрілості“. Товариство Взаємодопомоги Працюючих Жінок відкрило гімназію, де могли разом навчатись дівчата і хлопці. Програма її була поставлена на зразок хлопчачих гімназій і давала дівчатам право вступу до всіх вищих курсів, інститутів і університетів.

Для того часу це був дуже сміливий і поступовий початок. Треба було мати надзвичайно багато енергії, впертості й сили, щоб добитись дозволу на цю гімназію. Постанова навчання в ній була одна з кращих у Харкові, де було їх біля десяти.

Товариство вело свої справи так добре, що не тільки закупило будинок на дитячий садок, їдальню, домівку та інше, але й збудувало триповерховий будинок для гімназії, що відповідав сучасним вимогам середньої школи. Завершенням всієї роботи товариства було відкриття Вищих Жіночих Курсів, що відповідало тутешнім жіночим каледжам чи університетам.

Точних даних про Вищі Жіночі Курси Товариства Взаємодопомоги Пра-

цюючих Жінок мені нажалі не вдалося придбати. Відомо тільки, що був там фізико-математичний і історико-філологічний факультет. На еміграції зустріла я трьох абсолювенток історико-філологічного факультету і вони розповіли мені дещо про навчання на ньому.

Історію України викладав там відомий професор-академик Д. І. Багалій. Древньоруську літературу викладав проф. Сумців, також відомий український діяч. Для ілюстрації своїх викладів і для скріплення інтересу слухачок до минулого України, він приводив на лекції старого кобзаря, що співав старовинні українські пісні та думи. Треба пам'ятати, що це діялось за царату і наражувало адміністрацію та слухачок на небезпеку.

Для Вищих Курсів Товариство збудувало другий великий 4-поверховий будинок, що займав пів квартала. Тут містились чудові залі, лябораторії і всяке учбове приладдя, потрібне для фахового вишколу. Товариство давало свої залі українським організаціям для влаштування лекцій, зборів ітд. Мені приходилось бувати там на всеукраїнських кооперативних з'їздах, виставках та в інших будовах Товариства.

Де Товариство добувало гроші? У Товаристві були окрім працюючих також багаті членки-ентузіястки жіночого руху, що жертвували гроші. Решту позичали банки, бо Товариство було діловим, авторитетним та кредитоспроможним. Членами товариства була трудова інтелігенція, а зокрема багато жінок, що працювали в Управлінні Південних Залізниць.

Одною з діячок Товариства була мені добре особисто знайома Олена Михайлівна Десятова. Це була надзвичайно енергійна жінка частинно з шведською кров'ю, що народилася у 1861 а закінчила Педагогічні Вищі Курси у Петербурзі в 1880 р. На еміграції збереглося звернення до неї від членок із нагоди десятиріччя Товариства.

Високоповажана Олено Михайлівно,

На початку нашої праці нам часто приходилося чути: „Багато надумали жінки та чи доведуть до кінця“. У цих словах чулось недовіра до громадських сил жіноцтва.

Жінка-мати, жінка-виховниця здобули собі вже довіра й пошану. Жінка — громадська діячка — це нове явище не тільки в нас. На цьому шляху дове-

деться ще багато попрацювати, щоб стати нарівні з громадським діячем.

Сьогодні у Харкові перше суспільне жіноче свято.

Коли хто з присутніх хоче довідатись, хто є головним рушієм, то очі всіх мимовільно звертаються до вас, високоповажана Олено Михайлівно! Тільки з допомогою Вашої віри, розуму й енергії наше Товариство могло розвинути за такий короткий час.

Слідують підписи 131 осіб, отже треба припускати, що це актив Товариства Взаємодопомоги Працюючих Жінок.

Із другого звернення виходить, що Олена Десятова стала в Харкові „небажаною“ людиною. За один її виступ на загальних зборах Товариства влада наказала їй виїхати поза межі України. Три роки (1906—1909) вона провела у Женеві. Оце звернення й вітало її після повороту, уповажнюючи її репрезентувати Товариство при відкритті Вищих Жіночих Курсів та виголосити доповідь на Міжнародному Жіночому Конгресі. Із родинних споминів відомо, що Олена Десятова брала участь в конгресах у Римі і Відні.

Друге звернення підписали членки управи Товариства. Подано тут їх у тій самій черзі. Може знайдуться їх знайомі чи свояки на еміграції, що могли б більше про Товариство сказати. Та й цікаво нам завважити, скільки українських прізвищ між тими подвижницями жіночого руху.

Е. Діденко, А. Чаплигіна, М. Білоконська, Н. Піддубна, С. Бобіна, М. Кретіна, Гаврилова, Е. Базькевич, Р. Волонник.

Та й не тільки у проводі і членстві Товариства були українки. Але вся його освітня діяльність — від садку починаючи а на Вищих Жіночих Курсах кінчаючи — ішла в користь українського жіноцтва. Сотні й тисячі дівчат із Харкова і Слобожанщини здобули там освіту.

Праця Товариства продовжувалась аж до большевицької навали. Тоді комуністи Товариство розв'язали, а дитячий садок, гімназію і курси взяли під своє ім'я, керівництво та переведення своїх ідей.

Олена Трофимовська

Комплет журналу (7 чисел)
„Громадянка“ коштує 1 дол.

Історичний календар

ТРАВЕНЬ

Страсний тиждень зветься „білим“. Білять хати, миють лави, полиці, столи, двері.

У Страсний четвер відправляють у церкві „Страсті“. Під час служби у церкві тиша. Стараються принести із церкви свічку, щоб не погасла. Цим вогнем роблять на сво-локах хрести. Свічку зберігають.

У Велику Пятницю нічого не їдять до заходу сонця.

ВЕЛИКДЕНЬ: нічна Служба Божа, свячення пасок, розговини, христосування, обмінювання крашанками. Урочисті церковні дзвони, три дні свят. Добре організувати спільне свячене різних громад. А там цікаву гутірку про великодні звичаї, дуже різноманітні в різних частинах України і все ж повязані спільною традицією.

Молодь виводить гагілки біля церкви чи в церковній залі. Гагілки це хороводні танки-гри з мотивами весняного пробудження природи, залицяння, а то й історичними.

Перший тиждень по Великодні поминання мертвих. Сходяться на цвинтарях.

6-го травня св. Юрія: мотив про во-яка їздця — переможця над змієм. В цей день на землю сходять весна (перед тим її викликали). Цього дня виганяють худобу на пасовисько. Від-кривається небо і спускає росу і дощ на землю.

20-го травня: неділя Мироносиць.

23-го травня: апостола Симона Зилоти. Збирають в лісі лікувальні трави-зілля. Перші квіти називаються „ряст“.

Свято Матері влаштовують організації молоді чи школи. Призначити сходи з рефератами на виховні теми. Запросити до дискусії всіх матерів для обміну думок на цю тему.

І дорослі і особливо діти благають Пречисту Матір Божу взяти під свій покров їх матерів, бо Мати, то найдорожче для кожної людини в дитинстві і в житті взагалі. І ця любов і шана до матері особливо вивершується в культурі Божої Матері.

Все упованіє моє

На тебе, Мати, возлагаю.

(Т. Шевченко)

В Парижі вбито Головного Отамана військ УНР і голову Держави 25-го

Похорон Олени Кисілевської

О год. 9 рано Укр. Католицька Церква в Оттаві вже була заповнена вірними. Посеред церкви стояла домовина покійної провідниці українського жіноцтва. Богослужбу і парастас відправили оо. Бенеш, д-р Гулин, Карпінський і Пасічний. Потім о. Бенеш попросив покійну від громади, підкреслюючи її значення і заслуги.

На цвинтар провели домовину духовники і представники організацій. Тут при відкритій могилі попросила її від зорганізованого жіноцтва місто-голова СФУЖО п. Олена Лотоцька. Свіжу могилу вкрили вінки і квіти від родини й українських організацій.

Вполудне почалась у залі укр. кат. церкви тризна. Керувала нею голова Ліги Українських Католицьких Жінок у Канаді п. Марія Кравс. Від українців Оттави попросив покійну парох о. М. Блаженко, від президії СФУЖО і Союзу Українок Америки п. Олена Лотоцька, від Організації Українок Америки п. Стефанія Савчук, від Союзу Українок Канади п. Слюзар, від Ліги Українських Католицьких Жінок п. М. Кравс, від колегиї СУЖО п. Олена Залізняк. Із представників організації говорили мгр. В. Гультай від Українського Національного Обеднання, д-р С. Росоха від Української Стрілецької Громади, М. Луцький від Братства Українських Січових Стрільців, П. Бацук від Ліги Визволення України, П. Штогрин від українського студентства.

Промовцям подякував син покійної д-р Ю. Кисілевський в імені родини.

травня 1926 р. Цього року припадає 30-та річниця трагічної для українського народу дати. Вбивник — польський агент Шварцбарт. Жіночі організації активно підтримують влаштування урочистих академій. На ці академії приводити старших дітей і пояснювати їм значення для України такої постаті.

Зі святкуванням пам'яті С. Петлюри часто зеднують святкування трагічної дати мученицької смерті Вождя Українських Націоналістів Євгена Коновальця. Та цей рік треба виділити святкування С. Петлюри саме тому, що це 30-ліття з дня смерті Головного Отамана (1879—1926).

д-р Галина Лащенко
культ. осв. референтка СФУЖО

Олена Кисілевська

Одна з останніх світлин нашої голови

OLENA KISILEVSKA

late President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations whose death brought grief and sorrow to organized Ukrainian women throughout the Free World.

Моє прощання

Подиктоване 12. березня 1955

Сину, пиши:

Коли будете читати цього мого листа, я вже буду в далекій дорозі. Збиралась я в ту дорогу давно, без поспіху, як добрий подорожній, що все наперед підготовляє. І на відхідне хочу ще раз з Вами всіма попрощатись. Бувайте здорові, діти мої! Хай Господь Вас і дорогих внуків моїх благословить! Вибачте, що стільки клопотів Вам завдала, коли неміч мене навістила. Дякую тобі, моя невістко, що наче рідною донею для мене була...

Усьому громадянству, зокрема зорганізованому жіноцтву, з яким я стільки літ співпрацювала, шлю свій привіт і пригадую, так як усе в листах пригадувала, що загальне добро треба ставити понад особисті справи. Хай не буде між Вами незгоди, сварів, особистих ураз, бо це наче боляк знесилое організм.

Оставляйте здорові та згадайте часом ту, що все життя своє про Вас думала.

ОЛЕНА КИСІЛЕВСЬКА

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

The First Lady of Ukraine

In May the entire Ukrainian world will bow low to give special honor to the memory of its statesman, warrior and martyr, Simon Petlura. Thirty years have elapsed since the day, May 25, 1926, when a bullet fired by an enemy of Ukraine, put an end to his worthy life. From this distressing event on, the respect and homage paid to his memory and to his great sacrifice has been growing far and wide.

Simon Petlura had been one of the foremost leaders of Ukrainian political renaissance of 1917. He devoted most of his efforts to forming of Ukrainian army, and it was he who built the army that had been fighting for freedom and independence of Ukraine for three long anguished years against overwhelming odds, against the worst enemies of human freedom—the Russian White Guards and the bolsheviki. While the western democracy stood idly by, the Ukrainian youth was dying on the battlefields of freedom, until free Ukraine was finally vanquished in 1920 and thus the roads were thrown open for the enemies of freedom to the uttermost parts of the earth. After

the remainder of his army has been surrounded and subdued, Petlura was forced to escape to the free world where he believed he might continue his struggle against the invaders by other means.

In the meantime the Ukrainian people did not cease its armed resistance. Insurrections were rising all over the country where the name of Petlura was alive and its fame was growing more and more.

And it was this fame of a warrior who fought for freedom of Ukraine that hurt Moscow most, so that it finally decided to get rid of Petlura. Moscow's criminal hand reached him in Paris and assassinated him on May 25, 1926.

However, the red dictatorship could not kill his great spirit which has reunited and rededicated the Ukrainian people to its great principle of freedom and independence. Hence it may be truthfully asserted that instead of killing the name and fame of Petlura, the felonious inmates of Kremlin had created the reaction which caused the greater glorification of the name.

Simon Petlura had been surviv-

ed by his wife Olga and their daughter Lessya.

Olga realized at the time she married the ardent Ukrainian patriot that she would have to tread, together with him, a perilous path of struggle. True, she remained in his shadow, but she assisted him with her counsel and consolation, sharing patiently his grim life of struggle and exile. In her momentous devotion she came to understand that she belonged to no one else but Ukraine and its good cause of freedom for which her husband died.

After his death, there began her devout Messianic life. She endured the inferno of trial of the assassin when the name and memory of her husband had been blackened by the enemies of freedom of Ukraine.

She took up the task of upbringing her daughter who grew to be a talented and educated girl. Still there had been another grief in store for the widow. The young Lessya got affected with tuberculosis. The mother took all possible measures to save her life but in vain. The daughter died in 1941. Then she had to submit also to this fate with patience.

At the same time she did not forget that on the grave of her husband, whose name has a profound meaning for the Ukrainian people, ought to be erected a monument worthy of the celebrated martyr. She undertook the task, and with the aid of many Ukrainian contributors, it was fruitful, and a tomb has been built on the grave in the Monparnasse cemetery at Paris. Since 1926 no Ukrainian who stops in the French capital or just passes through it, ever fails to visit the cemetery and to pay homage to the remains of Simon Petlura.

The old and lonesome Madam Olga Petlura has become of right the First Lady of Ukraine. The

ON MARCH 29, 1956

Olena Kisilevska

died at Ottawa, Ontario, Canada

the pioneer of Ukrainian feminist movement, President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations.

Her loss brought grief to all organized Ukrainian women in the Free World.

ENTHUSIASTIC OVER THE WORK OF UKRAINIAN WOMEN

The following letter, received by Mrs. Helen Lototsky from Mrs. Jean Wolcott Piper, expresses her ardent feeling over the activities of Ukrainian women the world over, after reading the book "The Woman of Ukraine."

Mrs. Jean Wolcott Piper, a columnist and author, has been a warm friend of the Ukrainian National Women's League ever since 1932 when as a columnist of the daily Brooklyn Eagle she became interested in Ukraine and Ukrainian people, its history, literature and arts.

At present she resides at Iron River, Michigan.

Dear Helen:

If ever you could know what joy "Woman of Ukraine" has brought me. I have read and re-read it, and wished that I might have the privilege of knowing each of the women photographed in it. It will go into my prized Ukrainian book nook, along with Shevchenko, and the rest.

To think that it was UNWLA who made possible that "United We Stand" all over the earth. To say this is "a monumental piece of work" does not describe it. Rather it is the creation of a living thing, a union of women for common good, and freedom for Ukraine that will go on and on and on, a haven for women in distant places. In it they can find the comradeship and inspiration they need, and give of their talents, a place of perfect trust for the women of Ukraine, who have known nothing for centuries save mental distress from cruel conquerors.

The format of the book is excellent; and the design most interesting, especially the cover.

thoughts of all Ukrainian women the world over are now turning to her in this thirtieth anniversary of the crime of Paris, for they reverence in her her late husband and the Ukrainian mother crucified by bolshevik tyrants. **L. B.**

Maria Zankovetska looking out from the golden, full-headed wheat. Zankovetska, geared for a stellar role in the theatre of the world, yet reserving her genius that she might interpret the soul of Ukraine, and weave together the many threads in the pattern of a people, who have retained inviolate the fine, distinctive ethnic qualities given to them by the Creator.

Other ethnic groups, more favorably circumstanced than the Ukrainians have lost much of their original identity at the first onslaught of travail. Not so the Ukrainians. I do not recall ever seeing so many women of such a high type as these women of Ukraine. To say that oppression brought out the best in them is not to answer the question of why they are so fine, so resolute. My belief is that they are a distinct type of women in the world. In other ethnic groups some women will rise and lead her own, in a crisis, and then sink back into the masses. Not so the Ukrainian woman. Here it is a great band of women, all having the same basic capacity, all capable of excelling in any field of human knowledge to which they may turn their energy. Could this faculty be due to the fact that there has been no cessation in their struggle for national freedom? Most nations flare up, struggle for their freedom, either are vanquished or emerge victorious and know respite. Not so the

Ukrainians. They are continually keyed for struggle.

Another thing that arrests my attention is the fact that all these women, and some of them have long since passed on, have about them an ageless look quite apart from their chronological age, or physical appearance. I confess I do not quite understand it. But you feel that these women, this type of woman has nothing to do with time, as we now know it, but that she moves on some time cycle above and apart from our ken. I am speaking of the Ukrainian woman collectively. It is the look in their eyes that is so unforgettable. It marks them as a group of earth-women who appear to be on some Divine and special destiny of good that may have its source in Lessya Ukrainka's

Ukraine entire could sink
And in tears drown
Enough have trickled down

or it may be in the unfolding plan of the universe this Ukrainian woman carries out some purpose, planned from the beginning. Their common tragedy may have fused them, but it took something more than that to put that look into their eyes. What Lessya has said of Ukraine could also be said with truth about other ethnic groups, but no solid group of women has arisen in any other ethnic quarter

OUR LIFE

Edited by Editorial Board

Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

UNWLA Highlights

In deep sorrow the UNWLA received the telegram from Ottawa reporting of the passing of Olena Kisilevska, President of WFUWO and Honorary Member of UNWLA. The Regional Councils of UNWLA are preparing memorial evenings in honor of her long and fruitful work for Ukraine. We likewise ask our Branches to mark off the sad event of passing of one of famous Ukrainian women, at their next meeting.

The WFUWO has initiated a collection for the monument to be erected on the grave of the renowned Ukrainian patriot Olena Kisilevska at Ottawa where she lived her last years.

In accordance with the resolution of the XI Convention of UNWLA every UNWLA member is obligated to donate \$1 toward the defrayal of the mortgage on UNWLA home. This does not mean, however, that one cannot contribute more. The lists for donations were sent out to all Branches which ought to be returned after the collection is completed. So far 11 lists have been published. Be so good as to quicken the collection!

We repeat here good tidings of formation of the new UNWLA Branch 67 at Perth Amboy, N. J.

The first meeting took place on April 7 at which our President Mrs. Helen Lototsky was present and addressed the members of the new Branch.

We greet and welcome into our ranks Mrs. Olga Hritsay, the Chairman of Branch 67, and wish her as well as all the Members of the Branch all the success in their patriotic work.

to lead them out of their difficulties.

It is as though there was in the heart of Ukrainian woman, although he is quite unknown to them, the thought of Thomas Jefferson:

"I swear on the altar of God eternal hostility against all forms of tyranny over the minds of men."

And, too, I feel that each and every one of these women, wherever they may be still influence the whole onward movement.

It warms my heart to see a picture of the UNWLA office and building at 909 N. Franklin St. What busy, fascinating days you must have there, your finger on the pulse of the world. How much I would like to drop in some bright morning.

Wherever Olena Kisilevska is would you please extend to her my best wishes. I have thought of her so often down through the years.

As ever

Jean

UKRAINIANS IN CANADA SEEKING RED SLAVE LABOR PROBE

A meeting of Montreal branches of Ukrainian women's organizations in Canada called on the United Nations to investigate slave labor camps in the Soviet Union and asked the Canadian government to intercede on behalf of the "millions sentenced to slavery."

The meeting was called to protest the reported massacres of 400 women of Ukrainian birth in a Siberian labor camp two years ago. Held in D'Arcy McGee High School, the meeting was one of many throughout North America. The massacre was reported to the Ukrainian groups by a Hungarian physician released from one of the camps last year.

Dr. Fedor Varkony said the women were crushed beneath Soviet tanks in the summer of 1954 at Kingir Slave Camp.

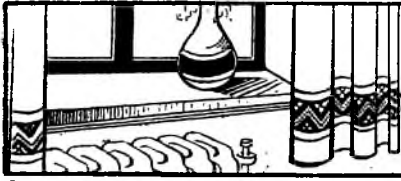
"The women labor slaves linked hands and marched to their deaths beneath the tracks of the tanks in a vain effort to halt an armored attack on a Siberian concentration camp.

Members of the Ukrainian Women's Organization of Canada, the League for the Ukraine's Liberation, Ukrainian Catholic Women's Organization, the Canadian Hetman Organization and Prosvita attended.

Speaking at the meeting were Mrs. Helen Zaliznyak, Montreal representative of the Ukrainian Women's Organization, Mrs. Helen Shnuriwsky, president of the Prosvita Women's Auxiliary and Mrs. Helen Melnyk.

A resolution asked the UN to investigate and report to the UN Security Council.

"The Montreal Star," Monday, March 19, 1956).

У НАШІЙ ХАТІ

Нові меблі

Нові меблі! Ця проблема сушить голову не тільки ново-подруженим. Навпаки, на початку вони вдоволяються старим, подарованим устаткуванням. А щойно коли розживуться на краще, тоді починається погоня за тим, що „хотіли б“.

А воно не легко збагнути, що саме треба „хотіти“. Скільки магазинів, стільки й стилів. Оглядаємо й вибираємо цілими місяцями. Щоб вкінці купити не те, про що „мріялось“.

Тому треба розглянутись

найперше в американському устаткуванні. Є три напрями в тому і кожен предмет тутешнього ринку до котрогось із них належить.

Перший і найбільш рідкий — це меблі традиційні. Вони створені на подобу устаткування 18 ст., як воно розвинулось у Новій Англії і Пенсилвенії у тому часі. Ці старосвітські стільці і шафи мають свій окремий чар і тому за ними завжди шукають. У багатих американських домах є завжди та-

ка „старовинна“ кімната — чи то вітальня, чи їдальня, де й до меблів достосовані прикраси.

Найбільш поширений напрям устаткування — це перехідний. Це значить — традиційні меблі упрощені й достосовані до сучасного вжитку. Оці ясні їдальні з мисником, оці вітальні з вигідними канапами — це власне той перехідний тип меблів, що його тут найбільше люблять. І він нам також найбільш відповідає. Він нагадує старосвітські приходства з їх „сальонами“ і теплий затишок наших міських мешкань.

А третій напрям в устаткуванні — це модерна проста лінія. Це те, в чому так розкошували європейські виробні меблів. Низька присадкувата будова, гладка поверхня, наскрізь практичний ужиток. Менше розроблене й поширене, воно тільки входить в американську хату.

Між цим приходиться нам вибирати. Одних тягне до перехідної форми, бо нагадує традицію, а другі змагають до модерної простоти ліній.

Оце було б стільки щодо типу наших меблів. Підбираючи їх, мусимо пам'ятати й про їх доцільність. Бо наша хата повинна стати тихою пристанню по клопотах і біганині робітнього дня. І мусить дати якнайбільше затишку й вигоди своїм мешканцям. А тому, що вона не надто обширна, тому й треба добре обдумати призначення кожного кута в ній.

Зірка

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полумя“ — твори Л. Українки англ. мовою?

Туалетний стіл перехідного типу, виконаний у ясному дереві. Модель можна оглянути в меблевій крамниці ЕКО, ул. 8-ма і Жирард Евеню, Філадельфія, Па.

Зирк у тутешню кухню!

Недавно тому відбувся у Філадельфії міжнародний фестиваль і на ньому показ страв. Із зацікавленням коштували ми смашних грецьких голубців із виноградного листя і спеціальну вірменську ковбасу. Інші знов коштували наших оріхових тортів та розпитували про приписи. Кожна нація, кожна країна має щось питомого свого. Тому продовжуємо американський стравоспис, щоб ми пізнали засади відживи країни, в якій живемо.

Стравоспис на середу

Запіканка з макарану із сиром. Підлива з Соренто. — Гл. припис.

Капуста-брукселька з маслом. Обложити нею запіканку. Бруксельку купуємо заморожену.

Острів у винній підливі.

Запіканка з макарану з сиром

Потрібно:

- 4 ложки масла
- 1½ горнятка молока
- 1 горнятко тертої булки
- 3 добре вбиті яйця
- 2 горнятка вареного макарану, найкраще ріжків
- 1½ горнятка твердого, тертого сира, гострого до вподоби
- 2 ложки цибульки, присмаженої на золотий кольор
- 2 ложки масла
- ½ ложки соли

Вимастити подовгувату форму маслом, виложити восковим папером і його теж помастити маслом (2 ложки). (Папір потрібний на те, щоб можна запіканку легко вийняти з форми). Розтопити 4 ложки масла у молоці, додати пів горнятка тертої булки і змішати поволі з убитими яйцями, вареним макаронном, тертим сиром, смаженою цибулькою і сіллю. Виложити до форми і посипати рештою, а саме ½ горнятком тертої булки. Пекти на 325 ст. около годину. Виложити на полумисок і полляти підливою. Коли обкладаємо запіканку брукселькою, тоді подаємо підливу окремо.

Підлива з Соренто

Потрібно:

- 1 пушка помідорової юшки
- ¼ горнятка молока
- 1 пушка риби Туна

Помідорову юшку змішати з молоком. Вийняти з пушки рибу Туна, відцідити з неї оливу і покряяти у дрібні шматочки. Раз заварити.

Пливучий острів

Потрібно:

- 4 яйця
- 2 ложки желатини
- 2 ложки води
- 1 горнятко цукру
- 1 горнятко води
- ½ горнятка вина
- 2 ложки соку цитрини
- 1 ложка тертої цитринової шкірки

Розпустити желатинку у літній воді (2 ложки). Коли вже розпуститься, розмішати з соком із цитрини, із шкіркою, з пів горнятком окропу і пів горнятком цукру. Поставити до леднички, найкраще у мисці. Коли поверхня почне застигати так, що не притикає до ложки, вбивати тріпачкою аж стане густа і пухка маса, приблизно 2 хвилини. Тоді вбити шум із 4 білків, вимішати разом і ще раз розбити тріпачкою, поки не стане однощільна густа піна. Тоді виложити на полумисок ложкою, формуючи вгору неначе острів. Застудити в ледничці. Перед поданням полляти підливою (шодом).

Підлива (шодо). Жовтка втерти до білого з ½ горнятком цукру і заварити з киплячим вином та пів горнятком води у посудині над парою.

Орися

ТРИВАЛА ОНДУЛЯЦІЯ

Близьке літо пригадує нам знов, що треба упорядкувати зачіску. Бо ж ходимо тепер частіш простоволосо, як зимою. Тому треба вже думати про те й вибрати собі систему тривалої ондуляції.

Услівлям, щоб тривала ондуляція була добра, це сумлінне її виконання. Тому, хто має нормальне волосся, повинен рі-

шитись на таку систему, якою добре володіє наша фризійка. Це краще, ніж настоювати на системі, в якій вона не має достатньої практики.

Тривала ондуляція **гаряча**, нешкідлива для здоров'я, проте не є вказана для відбарвленого волосся. Знову ондуляція **зимна** повинна в меншому степені впливати на стан волосся, однак техніку її більш делікатна. Тут головне слід звертати увагу на концентрацію рідини у відношенні до самого волосся. Коли вона за слаба, ондуляція не вдається, коли за сильна, волосся стане ломатись. При обережному виконанні надається і до відбарвленого волосся.

Тривала ондуляція **літня** є компромісом між обома системами. Це є слаба концентрація при нижчій температурі, яка менше наражує волосся і в зручних руках дає дуже добрий вислід. Також шкодить вона тоді, коли волосся сильно випадає, або є чимсь ослаблене.

др. О. Піснячевська, Париж

Чи знаєте, що . . .

В Америці з усіх свіжих овочів найбільше йде помаранча. Також заверені чи заморожені помаранчі і помаранчевий сок переважають у цих родах товару.

ТИСЯЧІ ХВОРИЮТЬ НА

РЕВМАТИЧНІ БОЛІ

Спробуйте нашу масть, вистарчить натерти! — Якщо ви терпите на різного роду ревматичні болі, на болі в крижах, грудях, плечах, якщо Ви маєте ломання рук чи ніг, чи болі в суглобах, колінах, біль шой, душність у грудях, — застуджені чи штивні частини тіла, знайте, що найбільш успішно усуває ці недомогання випробувана масть

DEKENS OINTMENT

2 ун. \$1. 4 ун. \$2. 16 ун. \$5.

P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

Українська вишивка

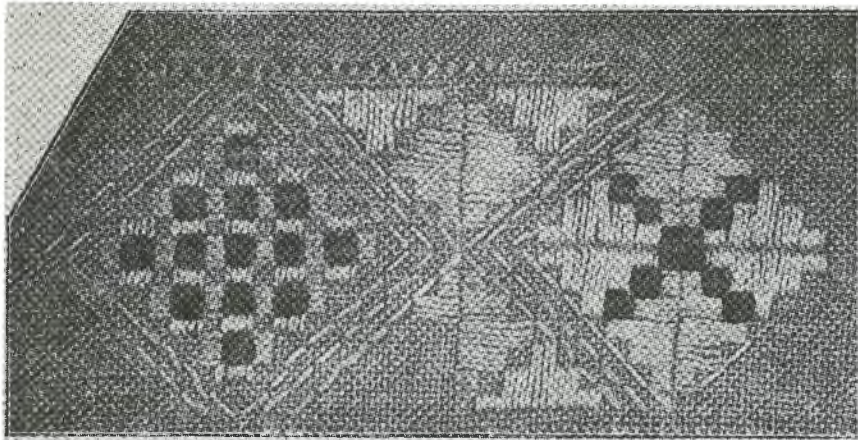
Рушник із Київщини

Для прикраси дорогих портретів уживаємо рушників. Подаємо зразок рушника, прикрашеного давньою вишивкою у трьох кольорах. Взір біжить вздовж обох країв й обведений з обох сторін дрібною мережкою. Матеріал: сіре полотно.

На світлині нижче вишивка

природної величини. Біле настилування (гладь) виступає виразно і стіби можна навіть на цьому взорі порахувати. Віконця обведені чорними шитками, а виповнені червоним настилуванням у середині.

Мотив вишивки рисований для докладного розчислення ниток.

Рушники на ікони і портрети

у великому виборі

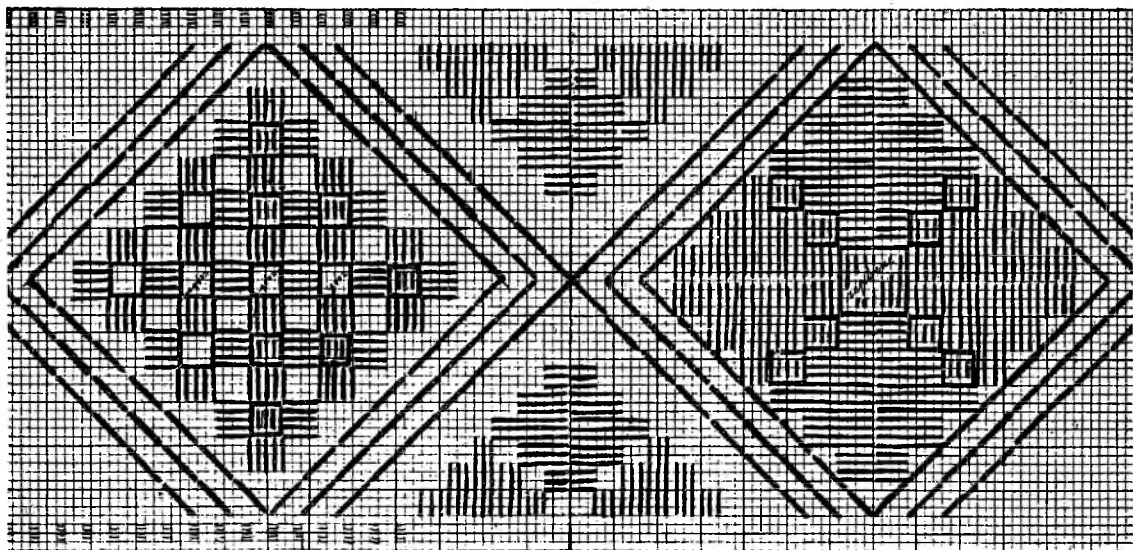
виконує

КООП. „БАЗАР“

Ціна від \$3.50 вгору

822-823 N. FRANKLIN ST.

PHILADELPHIA 23, PA.

Зимна вепровина

Потрібно:

- 3 ф. вепровини
- 1 ложка масла
- 1 цибуля
- ½ ложочки муки

Взяти вепрову поладвицю, побити й скропити її киплячим оцтом, нехай полежить 2 години. Потім виийняти, посолити, посипати кмином. Покласти на розтоплене масло і пекти в гарячій печі (без покришки), поливаючи гарячим маслом і товщом, що витопиться. Коли почне рум'янитись, тоді вкинути одну січену цибулину, посипати мясо легко мукою і, поливаючи товщом, пекти далше. Коли вже набере гарної рум'яної краси, зменшити вогонь. Слід пекти не більше, як півтори години, бо йнакше висхне. Спечену печеню виийняти, прохолодити і шокроїти на тоненькі скибки. Подавати з татарською підливою і салатками.

Старосвітська підлива

Потрібно:

- 1 жовток
- 1 ложочка муштарди
- 5 варених жовтків
- 5 ложок добірної оливи
- цитринного соку до смаку
- дрібка соли

Втерти сирий жовток, французьку муштарду з дрібною солю. Осередно перетерти через сито варені жовтки і злучити з муштардою. Доливати по ложці доброї оливи і терти так, аж згусне. Потім надусити соку з цитрини до смаку.

За Л. Лучаківською

Сирна паска

Потрібно:

- 2 ф. несолоного сира
- ½ ф. несолоного масла
- 1 горнятко цукру
- 9 жовтків
- ½ ліски ванілії
- ¼ горнятка дрібних родзинок
- ¼ горнятка орхів волоських
- ½ цитрини (шкірка)

Сир перетерти через густе ситко, зварити 6 шт. яєць, вибрати жовтки і перетерти через густе ситко. Масло втерти до білоти, сирі жовтки втерти з частиною цукру, додаючи дрібно шорізану ванілію. Горіхи спарити окропом, почистити зі шкірки, дрібно покраяти. Помити родзинки, зтерти на терці шкірку з пів цитрини. Вимішати все разом, додаючи решту цукру. Загорнути масу до вогкої марлі (органтини), вкласти до форми, зверху притиснути тягарем, щоб стекла вода і вставити на ніч до ледівнички. Коли немає спеціальної форми для цього, можна вкласти до звичайного щидила (друшляка).

Подає Наталя Гонга

Мазурок чеколядовий

Потрібно на корж:

- 3 горнятка муки
- 1 горнятко масла
- ½ горнятка цукру
- 1 жовток

На поливу:

- 1 ф. чеколяди
- 1 ложку масла
- 1 горнятко густої сметанки

Замісити тісто з муки, масла, цукру і жовтка. Коли було б за густе, додати дрібку сметанки. Спекти в середній гарячій печі. Розігріти в печі чеколяду (на кухні пригаряє), а коли змякне, додати масла і сметанки та варити на легкому вогні, аж чеколяда зовсім розпуститься й згусне. Тоді відставити, а коли трохи простигне, виляти на корж, рівно розвести ножом і поставити в холодне місце, щоб застигло.

Торт із Білки Королівської

Потрібно на коржі:

- 3 горнятка муки
- 1 горнятко масла
- ½ горнятка цукру
- 1 горнятко мелених мигдалів
- 2 жовтка

Потрібно на начинку:

- 1 горнятко цукру
- 1 склянка води
- 1 горнятко масла
- 8 унцій ліскових горіхів
- 1 ліска ванілії
- 1 чарка доброго руму

Потрібно на склищю:

- 1 горнятко цукру-мучки
- 1 ложка доброго руму

Замісити тісто з муки, цукру і мелених мигдалів із жовтками. Спекти з того три коржі, а коли застигнуть, переложити начинкою.

Начинка: Зварити соковик (сироп) аж до хвилини, коли на ньому покажуться баньочки. Осередно прирум'янити ліскові орішки й обтерти з лушпинки. Змолоти. Влити топлене масло (без осаду), дати ліскові орішки, ванілії і чарку доброго руму. Відставити від вогню і втирати, аж загусне. Потім поставити, щоб вистигло і стужило. Перекладати торт. Покрити румовою склищю.

Румова склищя. Втерти на білу масу цукор із ложкою киплячої води. Влити рум, вимішати й виляти гарячий на торт. Розвести ножом.

За Л. Лучаківською

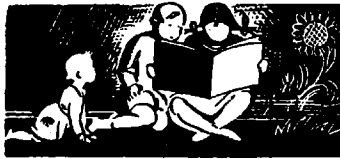
З кухонного назовництва

ПЕЧИВО

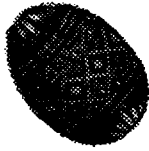
Паска — баба. Назва „баба“ сягає мабуть поганських часів, як камяні баби. „Паска“ — це назва на те саме печиво вже з християнських часів. Правда, в нас прийнявся звичай вважати „бабу“ за більш добірне Великодне печиво. А це властиво „паска“, що преться в „дамі“ з усіма химерними витребеньками (тюлева, петенетова ітд.) та пишається над селянською паскою з темнішої пшеничної муки. Та хочби як баба пишалась своєю копою яєць, то це тільки віддана за багатія паска.

Дідух або як інакше його називають — струцель. Це бабин „чоловік“, із такого ж тіста, як і вона.

Скрутень, вертун або завиванець — це та ж назва для печива, що його називаємо по чужому „струдель“. Це є дріжджове тісто, завинене з яблуками, повилами, оріхамн. А воно має гарні українські назви! Натомість „струдлем“ чужинці називають щось інакшого. З тягненого тіста (мука, сіль, вода) постає тоненьке, майже прозоре печиво, що містить у собі яблука, черешні, оріхи. Це — чуже твориво й йому можна залишити назву „струдель“. Галина Журба

НАШИМ ДІТЯМ

ВЕЛИКДЕНЬ

З дзвінички дзвін, з дзвінички дзвін
злітає радісно ясою.
Це Великодній передзвін.
Він у тобі і над тобою.

Душе моя, полинь, полинь
угору в синь і ти ясою!
З дзвінички дзвін, з дзвінички дзвін.
Він у тобі і над тобою.

О. Лятуринська

ВЕСНЯНІ ДЗВІНОЧКИ

У лісі при долині
Дзвіночки дзвонять сині:
„Дзень-дзень, дзінь-дзінь,
дзень-дзень...“
І Сонце на світанку,
Співаючи веснянку,
Розпочинає день.

Великдень! Ах, чудово!
Яке хороше слово,
Який веселий час!
Ось наші друзі-діти
Несуть пісні-привіти
І писанки до нас.

Христос воскрес! — Вітають,
Гаївочку співають
І весняних пісень,
А в лузі при долині
Дзвіночки дзвонять сині:
„Дзень-дзень, дзінь-дзінь,
дзень-дзень...“

Р. Завадович

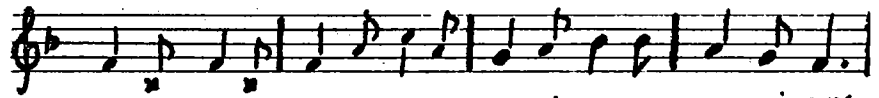
ДО МАМИ.

mf. УРОЧИСТО ПОМІРНО

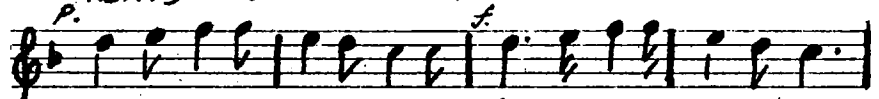
СЛОВА І МУЗИКА
Н. НАРКЕВИЧ.

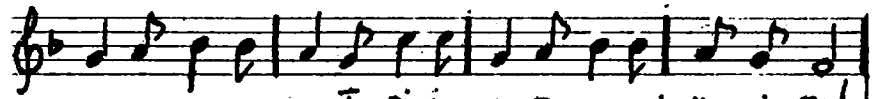
НУ-МІ В НАС БЕ-ЛИЖЕ СВЯТО НАМО-ї МА-ТУ-сі ДЕНЬ

КВІТІВ НАРВЕ-МО БАГАТО, ЗАСПІВА-Є - МО ПІСЕНЬ.

Ой, МА-ТУСЮ НАША МИЛА. ТИ Ж НА СВІТІ В НАС ОДНА.

ПО-БА-ЖАЄ - МО ТО-бі МИ ЖИТИ ДОВГІ-ї ЛІ-ТА!

ДО МАМИ

Нині в нас велике свято
Нашої Матусі день.
Квітів нарвемо багато
Заспіваємо пісень.
Ой, Матусю, наша мила
Ти ж на світі в нас одна.
Побажаємо Тобі ми
Жити довгії літа.

Бо хто ж нас раненько збудить,
Хто молитися навчить,
Хто розчеше, хто уміє
Нагодує, попестить?
Ти, Матусю, наша рідна
Найлюбіша для нас Ти,
Слухатись Тебе ми будем,
Поважати й берегти.

Тяжко, важко сиротині
Без Матусі в світі жить:
Та ніхто не приголубить,
І ніхто не захистить.
Як без сонця квітка гине,
Як билина без води,
Тане, сохне сиротина
Без Матусі у журбі.

Тож врочисто обіцаєм
Добрими для всіх ми быть.
І науку Твою люблю
Повік-віки не забудь.
Бо на світі найдорожча
Наша Мати дорога,
Дяка, шана їй сьогодні,
Многа, многая літа!

Ніна Наркевич

„Гиля, гусятка, гиля!”

А у нас, там, в Україні, то не так на Великдень, як тут. О, ні! Там і сонечко краще сяє, там травичка вже зеленіє, лоза розвивається, лотач швіте. Там ластівки вже повернулись з віртію, щебечуть. І бузьки на кривлях хат повагом походжають, клекочуть, розповідають про далекі краї. Там веселі, круглолиці, малі хлопчики і дівчатка йдуть із матінками до церкви. А потім граються на такім цвинтарі під церквою, то в гагілки, то в Жучка, то Зельмана. То з горбочка по травичці котять крашанки і стежать за ними: чия розбилася, а чия ні.

А мами посідають собі кругом церкви, гуртують і тішаться своїми дітьми. А то обдаровують їх то пасочкою, то пиріжками, то солодкими медівничками. Їм так добре грітися до сонечка, відпочивати по тяжкій праці. Бо це ж свята, це Великдень!

І Михасева мама відпочивала собі і Михась грався біля мами. Але видно щось пригадав собі, бо коли мама не звертала на нього уваги, почав від неї віддаюватись. Помалу, боком, нишком-тишком, віддалився і вийшов за церковну браму. А там уже скоро побіг. Там недалеко, на горбочку, був їхній пастирничок, а нижче протікав свіженький потічок.

І от, чи цей пастирничок та потічок так манили Михася? — О, ні, не це! — А там, знаєте, паслися мамині гусятка. Паслися, скубали дзьобками травичку і попивали водою зі струмочка.

Ах! Хіба ж ви ніколи не бачили малих гусятко, та таких, які шойно вилупилися з яйця? Хіба ж не знаєте, що це за краса? Жовтенькі вони, мов саме золото, а вкриті якесеньким пушком, мов шовк, мов оксамит. А які вони малюсі, які свіжі, які любі, як витягають шийки і щось собі розповідають: сі-сі-сі-сір... Їх хочеться брати на руки, пригорнути до серденька, голубити, цілувати в

золотий дзьобок. Такі вони славні, такі прекрасні!

Михась знав від мами, що гусят не треба брати на руки, бо це їх мучить. Але коли побачив їх, коли наблизився, не витримав. Тихенько підкрадався, щораз ближче і приговорював:

— Гиля, гусятка, гиля! Ой, як я вас люблю! Мої ви любі пулятка!

А гусятка відповідали:

— Сі-сі-сі-сір!

Михась думав, що вони просяться так до нього, на руки, та й приступив ближче, але обережно. А чому? А, бо то знаєте і гусятка мають своїх родичів, а то: гуску-маму і гусака-тата. Аякже!

Гуска — то ще нічого, досить чемна, але гусак! Го-го! Краще не наближатись; він дуже сердитий. Тато-гусак пильно стежить своїх дітей. Михась трохи боїться отого гусака, але думає: — Е, може я його якось підманю, може не догляне. Зрештою, я лиш раз пригорну гусятко до себе, попешу і пушу. Не буду мучити, о ні!

І раптом схилився, ухопив те, що було найближче, та став до нього щось щебетати, пестити.

Аж тут нагло гуска, як не побачить, як не загегає: Ге-ге-ге!

— На поміч! На поміч! Отой хлопчисько краде мені мое дитятко! Гвалт! Рятуйте!

А на цей крик і гвалт гусака тато як не суне та просто до Михася. Та як не засичить: Тсе-тсе-тсе! Як не наробить ще

ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ!

Нова збірка віршиків
К. ПЕРЕЛІСНОЇ

„ОЙ, ХТО ТАМ?”

21 віршиків! 54 малюнки!
ЦЕ ЧУДОВИЙ ПОДАРУНОК
ДЛЯ ВАШОЇ ДИТИНИ

Ціна 80 цт.

Замовляти:

K. PERELISNA

4509 Buell Drive

Fort Wayne, Ind.

більшого від гуски галасу своїм хрипким голосом: Гге-гге-гге! (гусаки бувають захриплі). Як не почне лаяти: — Ах, ти злодюго, драбуго! Провчу я тебе, як красти наші діти! — Розпустив крила, витягнув шию, зашипів і до бою! Заатакував Михася.

А наш хлопчик зразу так перелякався, що стояв мов укопаний, не міг з місця рушитись. А тут гусак уже гострим дзьобом клює по ногах, боє крилами. Аж тоді Михась у ноги! Але, на жаль, забув пустити з рук гусятко. Це ще більше розлютило гусака. Миттю скочив Михасеві на плечі та почав бити крилами й дзьобати його.

Михась упав на землю і випустив із рук гусятко. Але гусак бе далі лежачого, кусає, сичить:

— А маєш! А не руш! А добре тобі так!

А Михась кричить:

— Мамо! Мамо! Рятуйте люди!...

На цей крик надбігли люди. Михась якось схопився, утікає. Ба, але гусак учепився його з-заду за штанятка і заки люди вспіли його прогнати, таки щільком подер Михасеві нові штанятка.

Надбігла і Михасева мама. Обтріпала його, обтерла заплакане личко і повела додому мити та перебирати. Бо і якже ж він виглядав? Личко замуране болотом, покривавлене, сорочина розхістрана, пошарпана, штанята подерті, а цілий покусаний, знівечений. Ох, ох! А ще до того подорозі діти сміялися з нього і кликали:

— Гусяр, гусяр! А наш Михась герой! А Михась був на війні! Боровся з гусаком!

З тієї цілої пригоди гусак вийшов побідником. Довго ще сичав і гегає, і витягав шию, і розповідав своїм дітям, як то він прогнав лютого ворога, напасника.

А дома Михась уже був безпечний на колінах у мами та й почав відгрозжуватися гусакові:

— О! який прелепаний тусак!
Почекай, я тебе ще провчу! Не подарую! Відплачу я тобі! Защо ти мене так скривдив, так зневажив?!

А мама:

— І не смій тусака рушити. Він тато, він боронив своїх дітей!

А по хвилі:

— А чи ти думаєш, що якби так хтось хотів тебе нам забрати, то твій тато не боронив би тебе завзято? Ні, ми не дали б тебе нікому нізащо в світі. Бо ти наша дитина.

На ці слова Михась почав виправдуватися перед мамою за те, що він наробив їй такого клопоту на сам Великдень.

Потім ще кріпше пригорнувся до мами і зачав засипляти у неї на колінах. А через сон ще шептав собі:

„Гиля, гусятка, гиля!“

Олена Цегельська

ДИТЯЧІ РОЗМОВИ

Як я виросту великим,
Мамі справлю черевки, —
Говорив Юрко завзято
Так, щоб чули всі у хаті.

А Гризунь казав так часто, —
Хустку я куплю квітчасту,
І сережки і намисто,
Як я стану трактористом.

Маму більш за всіх люблю,
Мамі квіток я куплю, —
Так Галюня кароока
Стрекотіла, мов сорока.

Мамі вишию сорочку, —
Говорила Ліда, дочка, —
І куплю ще у крамниці
Я шовкову їй спідницю.

Ось, як я закінчу школу, —
Додавав малий Микола, —
Буду гроші заробляти
І нову збудую хату.

Виросту таким, як тато,
Ти не будеш бідувати.
Мамо, мамочко кохана,
Я тобі усе дістану.

Підхопив розмову вітер
І поніс по цілм світі
І містами, і ланами,
Як шанують діти маму.

Віра Ворскло

Великодня пригода

Засвітило сонечко ранком у віконечко. Поклала мама в кошик паску, писаночки, ковбаску, та покликкала донечку Параску:

— Від батька, від себе та від мене занесеш бабусі Свячене!

І пішла Параска: в кошичку ковбаска, писанки і паска. А дорогою дивуються горбочики „Цьвірінь!“, що в Параски вишита запаска. Іде Параска, ви-

Покотилася з горбочка паска, а за нею стежкою всі писанки й ковбаска...

йшла на горбок, а до неї Бровко-песик: скік та скок!

— Куди ідеш та що несеш?

— Несу я паску, писаночки, ковбаску, від батька і від мами і від мене — несу бабусі Свячене.

— А не буде там нічого і для мене? — Бровко питає, хвостиком махає.

— Писанки матуся написала,

оленьми, півниками, сонцями прибрала, не на те трудилась моя ненька, щоб ізів Бровко писанки смачненько!

— Подивись, Парасю, ще раз на Свячене: може знайдеться там ще що і для мене? — Бровко питає, хвостиком махає.

— Білу паску — це великі речі! Цілу ніч місила мама, ще й пекла у печі! Ой, багато мала з нею праці — чи ж годиться пасочка... собаці?

— Подивись, Парасю, ще раз на Свячене: я голоден — не буде нічого в кошику для мене?

— Лиш ковбаска, вся смачненька, з салом — сама мама її довго начиняла, ще й пекла... Я знаю — їсти ти готовий, та не дам ніяк ковбаски... псові!

— Поглянь, Парасю, в кошик, ще ж бо не порожній він! — Бровко благає, хвостиком махає...

— Не порожній, ще на дні остався... хрін. Викопала я його в городі — може стане Бровкові в пригоді?...

Дала Параска Бровкові ласощів тих, Бровко лиш понюхав та „апчиххх“!

В носі закрутило, в очах затемнило, пчихнув Бровко та штовхнув Параску. Випустила вона з рук кошик, паску, писанки, ковбаску...

Покотилася з горбочка паска, а за нею стежкою всі писанки й ковбаска, а за ними кошик і Параска, а за ними, гавкаючи, Бровко-пес...

Котилися, котилися день увесь, аж мусіли стати, бо докотились до бабусині хати.

Встала тоді Параска, поклала в кошик паску, писанки, ковбаску, і сказала:

— Бабусенько, від мами і від мене і від батька несучи я Свячене.

І сказала, що пригода приключилася, як то всі вони з горбочка покотилися.

А бабуся — нум Параску цілувати, посадила її на покуть у хаті, а Бровкові біля порога дала велику кість. Там він її і досі смачно їсть!

Леся Храплива

З сумом повідомляємо наше членство, що в Олені Кисілевській, що померла дня 29. березня ц. р., ми втратили не тільки голову СФУЖО, але й нашого почесного члена. Союз Українок Америки глибоко відчув цю втрату. Окружні Ради підготовляють пропам'ятні вечори в честь покійної. Прохаємо всі Відділи відбутися жалобні сходи, або на місячних сходинах присвятити окрему згадку пам'яті Покійної.

* * *

У місяці травні вшановуємо матір. Школи й організації молоді влаштовують зустрічі, Церква шле їй своє благословення, преса присвячує їй окрему згадку. Подекуди й жіночі організації переводять День Матері. А чи не варто би в тому часі перевести виховну гутірку? Таку гадку подає календар СФУЖО, вважаючи, що дискусія матерей навіттить краще їх виховне завдання.

* * *

Підготовляється величаве відмічення 30-тих роковин трагічної смерті Головного Отамана. Окружні Ради й Відділи С.У.А. у більших і менших центрах уже ввійшли в співпрацю з комітетами, що підготовляють цю імпрезу. Припоручаємо й членству взяти участь в академіях, щоб зложити поклін пам'яті нашого державного мужа.

* * *

Як уже знаєте з обіжника Централі, в жовтні ц. р. заплановані в більших наших центрах Окружні З'їзди. Централь С.У.А. висуває певні теми до обговорення і сподівається також почути й місцеві проекти. Тому всі Відділи, що візьмуть участь у З'їздах, повинні їх підготувати. Також слід намітити делегаток, бо літня перерва, що настане незабаром, утруднить нам це.

* * *

Ще не всі Відділи надіслали листи пожертв членок на Дім С.У.А. У кожному числі подаємо списки членок, що вплатили \$1.00. Ухвала Конвенції наложила цей обов'язок на все членство С.У.А. і тому прохаємо управи Відділів припильнувати обіг лист. До найближчого Окр. З'їзду повинні всі Відділи надіслати листи пожертв!

* * *

Дня 7. квітня відбулись основні збори нового Відділу в Перт Амбой, Н. Й. На чолі його станула п. Ольга Грицай. Відділ, що дістав ч. 67, згуртував молоде жіноцтво з цієї місцевості. Пані Ользі Грицай, голові, членкам управи і членкам 67 Відділу С.У.А. в Перт Амбой, Н. Й., бажаємо якнайкращих успіхів і сердечно вітаємо нового члена нашої родини С.У.А. Точний звіт про перебіг зборів появиться в черговому числі.

Екзекутива

РАДІСНИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

бажає Централі С.У.А., членству Окружної Ради у Філадельфії та членкам Союзу Українок Америки

АННА СИВУЛЯК
голова Окр. Ради у Філадельфії

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА від 15. березня до 12. квітня 1956:

Річна вкладка й організаційний фонд:			
Від.	1	Нью Йорк	20.00 5.0ч
„	3	Нью Йорк	20.00 5.00
„	19	Амстердам	20.00 —
„	28	Ньюарк	20.00 —
„	31	Дітройт	20.00 5.00
„	38	Ленсинг	20.00 5.00
„	58	Дітройт	20.00 —
„	67	Перт Амбой	чартер 5.00

Фонд Централі:			
Від.	1	Нью Йорк	30.00
„	3	Нью Йорк	41.00
„	28	Ньюарк	120.00

Фонд Резервовий:			
Від.	1	Нью Йорк	10.00
„	3	Нью Йорк	10.00
„	28	Ньюарк	10.00

На Дім С.У.А.:			
Від.	1	Нью Йорк	54.00
„	3	Нью Йорк (ліста)	36.00
„	23	Дітройт (ліста)	32.27
„	28	Ньюарк	10.00
„	39	Милвил (ліста)	19.00
		Окружна Рада С.У.А., Філад.	10.00
		Окружна Рада С.У.А., Філад., з нагоди 70-ліття народин п. Софії Стрижак	10.00
		Марія Прокопович, Дітройт	10.00

Вкладки до СФУЖО:			
Від.	1	Нью Йорк	5.00
„	3	Нью Йорк	6.15
„	21	Бруклін	10.00
„	28	Ньюарк	18.00

Конвенційний Фонд:			
Від.	28	Ньюарк	10.00

Фонд Видавництва С.У.А.:			
		Олена Гординська, Ньюарк, з жальної Академії	53.55

Фонд „Мати й Дитина“			
Від.	11	Трентон	20.00
„	19	Амстердам	20.00
„	22	Шикаго	60.00
„	28	Ньюарк	99.00
„	28	Ньюарк	20.00
„	47	Рочестер	160.00
„	50	Бетлегем (дохід із свята Шевченка)	23.24
„	64	Нью Йорк	50.00
		А. Івах, І. Вилистон	5.00
		Лідія Придаткевич, Меррей	3.00
		Катерина Берків, Вудсайд	2.00
		Анастасія Кочан, Джоліет	1.50

Тіням 500 погибших

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

День 18. березня засипав снігом наше місто. Та Богослужба за 500 погибших обєднала в обох українських церквах силу вірних. Також церковні хори співали з якимсь особливим чуттям слова панахиди. З глибоким зрозумінням сприйняли вірні слова священника „за 500 жен, пострадавши за віру і народ..“

В год. 1-ій зала вже була наповнена людьми, а напливали все далші. На сцені, під написом „500“ пишався жалобний вінець із білими квітами. Серед уважної тишини Олена Лотоцька, голова СУА відкрила жалобне зібрання. До слів молитви Кир Андрея, що їх виголосила, присутні встали і коли хор 10 Відділу заїнтонував молитву „Боже, вислухай благання“ — зала як один голос, її підхопила. Відспівавши ці слова, присутні вшанували мовчанкою жертву

Пресовий Фонд „Н. Ж.“:

Від. 1 Нью Йорк	20.00
„ 2 Честер	5.00
„ 17 Маямі	45.00
„ 28 Ньюарк	20.00
„ 37 Дітройт	9.00
„ 38 Ленсинг	5.00
„ 45 Менчестер	4.00
Окружна Рада СУА, Филад.	10.00
П. Войтишин, Гемтремк	5.00
М. Ф. Петренко, Гартсдейл	2.00
Е. Мацілінська, Лорейн	2.00
Клявдія Єфрем, Міннеаполіс	2.00
Кекилія Дебайло, Н. Плейн-філд (д. ст.)	2.00
Євгенія Мозгова, Денвер	2.00
Ангела Банах, Филад.	2.00
Анна Караш, Клівленд	1.50
Стефанія Баран, Шикаго	1.50
Марія Заплатинська, Филад.	1.30
Анаст. Забродська, Ленсинг	1.00
Анастасія Кочан, Джуліет	1.00

З подякою

Антонія Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієр

500 погибших. Розпочалась програма маніфестації.

Провід її обняла перша місто-голова СУА п. Стефанія Пушкар. Вона представила першу бесідницю, члена управи ДО ВРУС-у п. Віру Павленко. Уродженка Білої Церкви, пані Павленко й її родина зазнали важких переслідувань з боку советської влади. Як очевидець п. Павленко зясувала щирими словами печло переживань репресованої людини у підсоветській дійсності. Другим промовцем на маніфестації був проф. Лев Добрянський, голова Українського Конгресового Комітету. Він дав оцінку геройського подвигу 500 жінок у Кінгірі та вказав ролю нашого поселення в допомозу тим, що zostались у живих. Його промова була перетикана прикладами з сучасної політичної дійсності. Жертва 500 погибших стрясає нас своїм трагізмом, але повинна проінняти нас величчю чину та піднести до рівня гідного великої жертви. Третьою бесідницею була мгр. Наталя Пазуняк, що розглянула з психологічного боку хвилину найбільшого патріотичного піднесення, яку вона назвала „хвилиною жертви“.

Як заключення з промов подала Гол. Управа СУА проєкт резолюцій, що мали б іменем приявних бути вислані до відповідних чиників. Резолюції відчитала мгр. Оксана Генгало, секретарка Гол. Управи Українського Золотого Хреста. В них зібрані представили світові жах советського терору та домагались в ОН провірки теперішнього стану таборів невірничої праці.

Відспіванням національного гимну закінчено маніфестацію. Вона обєднала всю українську громаду Филаделфії у поклоні тіням 500 погибших і залишила в душах приявних тривку постанову діяти для визволення тих, що залишились у живих.

ДІТРОЙТ, МІШ.

День 18. березня 1956 запишеться на довго в пам'яті української громади Дітройту. Бо в цей день усі українські жіночі організації нашої Метрополії, з ініціативи СФУЖО і за почином Окружної Ради СУА та при співучасті Відділів УККА й Федерації Американських Українців стейту Мішіген, влаштували жалобну маніфестацію для вшанування 500 українських героїнь, брутално замордованих московськими МВД-істами в невірничім таборі Кінгірі.

Зала У. Н. Дому при Мартін вул. була вщерть виповнена публікою, яка начисляла поверх 1000 приявних. Ранком перед імпрезою в усіх українських католицьких, православних і протестантських церквах відправлено за покійних панахиди і молебні. Маніфестацію відкрито американським гимном „Зоряний Прапор“, який відспівала п. Доня Демрей при фортепіановім супроводі п. Ольги Дубрівни-Соловій, а відділ Пластунок відспівав молитву. Приявних повітала голова Ділового Комітету п. Павлина Будзол, місто-голова СУА, коротким вступним словом та передала дальший провід маніфестації голові Окружної Ради СУА п. Олені Шустер (Шустакевич), місцевій учительці. З черги слідував виступ п. Анастасії Вокер, яка у своїй глибоко обдуманій промові англ. мовою, заявила, що „трагічна смерть 500 українських жінок є найяскравішим приміром боротьби українського народу за свободу“.

За тим п. Ольга Шустер представила конгресмена Алвіна М. Бентлі (Р. Миш.), який на спеціальне запрошення прибув на імпрезу з Вашингтону. Конгресмен Бентлі є членом Конгресового Комітету Закордонних Взаємин і був членом Комісії Керстена для розслідування советської агресії. У півгодинній про-

мові, конгресмен Бентлі зясував становище адміністрації ЗДА відносно теперішньої мирової пропаганди червоної Москви, заявляючи, що „ЗДА не згодяться на жадне мирне співіснування, ні на жадні мирові договори коштом поневолених народів“. Він сказав, що „політика мирного звільнення ЗДА відноситься до всіх не-російських народів у нутрі Советського Союзу на ривні з сателітськими державами, опанованими Москвою після II. світової війни, та що Державний Департамент ЗДА прийняв позицію, що український народ матиме те саме право на власну державу і свободний вибір уряду, під яким українці задумують жити, що Чехословаччина, Польща та інші“. Губернатора стеїту Мішіган, Вільяма, репрезентував його особистий представник, окружний суддя Теодор Р. Бан, який у своїй короткій промові виявив надію, що „вільні держави світу підтримають резолюцію в цім, щоб смерть цих жінок не пішла на марне“. З черги промовляв католицький священник з Індії, о. Павло Луїс, делегат індійського АБН до ЗДА який сказав, що „ми всі стоїмо під моральним обов'язком і відповідальністю вести боротьбу з комунізмом“. Описуючи відносини в його батьківщині, о. Луїс заявив, що Індія стоїть перед серйозною катастрофою та що в Індії усе населення і всі релігії об'єднались в опорі комуністичному наступові.

В українській мові промовляла наочний свідок большевицьких катувань і каторжних знущань над безборонними жертвами большевицького терору, Анастасія Діброва, членка Сестрицтва Української Православної Катедральної церкви св. Покрови. Відповідну до маніфестації рецитацію виголосила Святослава Березовська, а одинокою музичною точкою на програмі був Хорал-Прелюдійом Василя Барвінського, який відіграла на фортепіані п. Ольга Дубрівна-Соловій. Слід теж згадати, що сцена була прибранна відповідно до маніфестації трудом п. Ірини Козаченко.

Під кінець імпрези п. Марія Квітковська, членка Ділового Комітету і голова 34 Відділу Українського Золотого Хреста, відчитала резолюцію в українській мові, а по-англійськи п. Ольга Шустер. Резолюцію прийняли одностайно, після чого пластуни роздали друковані в англійській мові резолюції для особистого підпису прийвних в цілі вислання їх до сенаторів, конгресменів, Державного Департаменту та Об'єднаних Націй. Маніфестацію закінчено українським національним гімном.

Місцева американська преса, метрополітальна і підміська, помістила обширні згадки перед і після маніфестації, а Дж. Ендерсон від „Дітройт Ньюз“, приятель українців, що був прийвний на цілій імпрезі, присвятив маніфестації цілу свою колонну. Деякі американські газети помістили теж фотознімки конгресмена Бентлі в товаристві п. П. Будзол та п. О. Шустер. Треба признати, що жалобна маніфестація була знаменито організована й переведена з найбільшою прецизністю та повагою, чим українське жіноцтво Дітройту дало доказ своєї громадської і політичної зрілості, а павіть дало примір чоловічим організаціям, як треба переводити подібні всенародні імпрези.

Одна з прийвних

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Окружна Рада США приступила до підготовки маніфестації разом із іншими жіночими організаціями. У склад Окр. Ради входять 6, 47 Відділи з Рочестеру, 49 із Бофало і 57 із Ютики. Крім того співпрацювали: Український Золотий Хрест, Сестрицтво Пресвятої Богородиці, Сестрицтво при церкві Св. Покрови, Сестрицтво при церкві св. Андрія Первозванного, молодечі організації „Пласт“ і СУМА“, всі з Рочестеру.

Дня 18. березня в усіх українських церквах Рочестеру відбулись Богослуження з думи українських героїнь. Свято започатковано в год. 5-тій в залі Укр. Амер. Клубу відспіванням

долитви „Отче наш“. Співав жіночий хор Відділів США під управою п. Ірини Косинюк. На словах „яко же і ми оставляєм должником нашим“ хор закінчив співати, а декляматорка п. Оксана Цимбаліста продеклямувала вірш В. Янева „Отче наш“, що починається з тих самих слів. Хор та деклямація викликали дуже вродливі настрої, що протривав до кінця вечора.

Наступною точкою був реферат д-р Євгени Єржівської, темою якого було героїство української жінки від давніх часів почерез усі доби нашої історії аж до останніх подій у Караганді. Реферат був гарно опрацьований і змістовний і всі присутні були ним захоплені.

Після реферату голова Окр. Ради п. Марія Крамарчук прочитала резолюції в українській та англійській мовах, які присутні схвалили довготривалими оплесками.

На закінчення першої частини свята виставлено сценічну картину із життя Людмили Старицької-Черняхівської у двох відслонах. Картина представляла арештування нашої громадської діячки, допит у слідчого судді, зустріч із дочкою Веронікою та її героїську поставу у хвилину, коли слідчий домагався підписання протоколу її зізнань. У виставі брали участь: Люся Барвінок-Карабінович у заголовній ролі, Ярослава Зелез у ролі Вероніки, Віктор Бохан у ролі молодого підпільника, Вол. Кольцо у ролі слідчого судді, І. Бандура і М. Пилипенко у ролі МВД-истів. Цілість цікава і зворушлива, викликала на правду глибоке враження у глядачів, а найважливіше у приступній формі показала, за що боролась ця небуденна українська жінка.

Друга частина свята була присвячена виключно пам'яті 500 погиблих. Свято започаткувала деклямація вірша, що присвячений жінкам, які згинили під советськими танками. Її виголосив член ДОБРУС-у п. Дмитро Макаренко. Потім представниці українського жіноцтва Рочестеру, Бофало й Ютики та товариства ДОБРУС зложили вінки на мо-

гилу, що була уставлена на сцені. На хресті напис 500, що спливав кровю. Вінки були прикрашені синьо-жовтими і чорними лентами. Від хреста аж до Тризуба, що пишався на задній стіні сцени, стелився чорний серпанок, що наче шлях жалібний ішов із Караганди в Україну, голосячи, що згинули найкращі її дочки в обороні прав народу. Складання вінків попередила розмова чорно зодягненої української жінки з дітьми, дівчинкою і хлопчиком. Жінка розказала дітям, хто лежить у тій могилі та за що вони віддали своє життя. Під час складання вінків, під звуки пісні „Коли ми вмирали“, п. Боханева мала відповідну рецитацію, що ще підвищувало відповідний настрій.

Режисером та авторкою обох картин була артистка Люся Барвінок-Карабінович. Вона й грала ролю жінки у другій картині. Декорацію сцени, а саме герб Соборної України, намалював Зенон Онуфрик. Кожна частина гербу була вирізана, намальована й злучена разом, що завдало багато труда й праці. Ціле свято, його підготовка та організація були в руках п. Марії Крамарчук, голови Окр. Ради СУА, якій велику допомогу дала п. Софія Онуфрик, містоголова Централі. На святі було присутніх около 300 осіб.

Дня 18. березня місцевий щоденник „Демократ енд Кронікл“ помістив статтю про 500 погибших та програму свята. Кореспондент цього щоденника був присутній на святі та в черговому числі подав докладне звітлення з нього.

Дня 19. березня Окр. Рада СУА вислала протестаційну телеграму до королеви Єлисавети, вказуючи на знущання й катування українських жінок у таборах невольничої праці та прохачи захистити українських жінок поза залізною завісою. Телеграма була вислана через канцелярію державного секретаря стейту Дж. Ф. Даллеса.

М. Приймак, секр.

**Жертуйте на пресовий фонд
„Нашим маллятам“**

ЧЕСТЕР, ПА.

Річні збори 2 Відділу СУА

Дня 15. січня зійшлися членки в Нар. Домі. Голова п. Пецюх відкрила збори молитвою і згадкою про наших членок, що відійшли у вічність. Потім привітала присутніх і попрохала урядничок до звіту.

Секретарка прочитала протокол із попередніх зборів, а потім здала звіт із розходів і приходів. Контр. комісія переглянула книжки і знайшла все в найбільшому порядку. Всі присутні висказались за тим, щоб на 1956 р. затвердити старий уряд.

До нового уряду увійшли: пп. Пецюх, голова; Рубаш, містоголова; Олійник, секретарка; Гливяк, заст. секретарки; Лаврик, касієрка; Верещак, заст. касієрки; Івахів, кореспондентка в укр. мові; Олійник, коресп. в англ. мові. Контрольорки: пп. Пертчак, Фідик, Гужва. Делегатки до громади: пп. Гачак, Коваль, Батюк. Культ.-осв. комісія: пп. Лаврик, Івахів, Коцюба, Тершавська, Єдинак, Пецюх і Везлик.

По закінченні зборів слідувала товариська зустріч з перекускою і гутіркою.

НЮ ЙОРК, Н. 4.

Річні збори 4 Відділу

Дня 15. січня зійшлися членки Відділу у домівці Дем. Клубу. П. Анна Кізіма відкрила збори молитвою і привітала почесну голову п. Е. Корнат, почесну членку п. Марію Ленчук і всіх членок. Предсідницею зборів вибрано п. Гупалову, а секретаркою п. М. Ленчук. Слідували звіти урядничок, а саме голови п. Кізіми, містоголови п. Ликтей, рек. секретарки п. Серафін, касієрки п. Барщевської, лідера п. Бенцаль. Із звітів довідалися члени, як пробігала праця Відділу і яких великих зусиль докладала управа, щоб її

виконати. Переведено разом із іншими Відділами День Матері, посвячення прапору СУА, 70-ліття жіночого руху, бенкет, баль, ювілей 30-ліття СУА і 15-ліття Окр. Ради СУА. Самостійно Відділ перевів свячене і вечір св. Миколая. Делегаткою на VI. конгрес УККА була п. Іванна Бенцаль, на XI. Конвенцію СУА п. Євдокія Ликтей. Після звітів присутні уділили управі абсолюторію.

До управи на 1956 рік увійшли: пп. Анна Кізіма, голова; Євдокія Ликтей, містоголова; Софія Серафін, рек. секр.; Сиротюк, фін. секретарка; К. Барщевська, касієрка; Сума, кор. секр.; Юлія Пітчак, госп. реф. До контр. комісії увійшли: пп. П. Платовецька, К. Стефанович і Шпуляк. Опікунки хворих: пп. П. Стасюк, Колтун і Ленчук. Лідер нашого Клубу — це п. Іванна Бенцаль.

На закінчення зборів п. Бенцаль кількома словами заохотила членок до дальшої співпраці для добра організації і української справи.

Софія Серафін, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Річні збори 22 Відділу СУА

Дня 14. грудня скликано річні збори 22 Відділу, якими проводили п. Подола, як предсідниця, а пп. Рак і Коленська, як секретарки. Відчитано звіт із попередніх річних зборів, а дальше слідували звіти поодиноких референтур.

Голова Відділу п. А. Хариш подала загальний звіт із праці. Тому, що орг. і культ.-освітня референтки були хворі і не могли брати участі в праці, п. Хариш разом із іншими членками їх заступала. За минулий рік відбулось 10 сходин управи і стільки ж ширших сходин. Загальне число членок 103, нових прибуло 13. Наш Відділ улаштував у звіттовому році 3 доповіді, свято

героїнь, бінго, вечериці з танцями, ялинку в Промисловому Музею й варення Різдва страв та брав участь у влаштуванні свята 1000-ліття хрищення кн. Ольги. Окрім того перевів ялинку в Едісон Каледж з подарунками для американських сирит та брав участь у контесті варення, де одержав нагороду за найкраще зварену українську страву. Окрім того наші членки брали участь, як делегатки нашого Відділу у загально-громадських імпрезах.

Радієву секцію очолювала п. Децик. Передано 44 радіовисланя на різні теми. Обговорено визначні жіночі постаті та різні біжучі події. Спонзорами радіопередачі були п. Ковальчук, власник харчевої крамниці, п. Петрушевський, власник пекарні „Лідія“ і п. Шапак, власник м'ясної крамниці.

Станицю „Мати й Дитина“ очолювала п. М. Куріца. Станиця має постійний патронат над школою і садком у Мюнхені-Мозаху та піддержує школу в Ст. Мартіні в Австрії. Також спомагає одноразовими датками дітей у Бразилії і Регенсбурзі. Різними засобами старалась голова здобути фонди на удержання навчальних станиць і про те вже було звідомлення в журналі. З цієї каси закуплено для американських сирит дарунків на 30 дол. Тепер знаходиться в касі 709.44 дол.

Суспільна опіка займалась відвідуванням хворих.

Виховна референтка п. О. Добрянська проводила курсом вишивання у співпраці з іншими членками нашого Відділу.

Господарська референтка п. Поготовко доповнювала господарську ділянку кожної нашої імпрези, де потрібно було буфету. З браку власної домівки наше майно не могло бути приміщене в одному місці.

Контрольна комісія перевірила книги й касу та знайшла все в найбільшому порядку.

Дальшу частину річних зборів перенесено на 22. грудня з огляду на пізню пору. Тоді комісія-матка виготовила листу кандидаток і до нової управи увійшли:

п. Сидорик, голова; п. Куріца, містогорова; п. Городиська, рек. секр.; п. Вигінна, фін. секр.; п. Мартинюк, касієрка; п. Децик, прес. реф.; п. Поготовко, госп. реф.; п. Ліхтер, опіка над хворими; п. Стецишин, вих. реф. До культ.-освітньої комісії увійшли: пп. Самбірська, Литвинишин, Ганкевич і Струц; до радієвої секції пп. Каменецька, Терлецька, Семків, Рак, Михальцевич і Децик; до станиці „М. Д.“ пп. Куріца, Цепинська, Християк і Мікула.

Окрім того річні збори вибрали трьох делегаток до Укр. Музею в Шикаго, щоб співпрацювати з управою музею.

Річні збори висловили такі побажання до управи на діловий 1956 рік: придбати постійну домівку для Відділу, якої брак дуже відчувається. Заложити при Відділі бібліотеку з найповісими виданнями. Навязати звязки й співпрацю з іншими жіночими організаціями та запросити їх до співпраці при влаштуванні ялинки в Промисловому Музею, тому що ця імпреза вимагає великої праці й коштів.

Членки подякували п. Харин за її 7-літню працю для нашого Відділу та за великі заслуги в навязуванні звязків із чужинцями. На цьому закінчено річні збори.

О. Децик, прес. реф.

ГЕМТРЕМК, МИШ.

Річні збори 26 Відділу СУА ім. Ольги Васараб

Наші річні збори відбулися дня 18. грудня 1955 у шкільній аудиторії при досить численній участі. Після прочитання протоколу, на предсідницю зборів вибрано п. Марію Слюсарчук, а на секретарку п. Ольгу Савчук. П. М. Слюсарчук привітала збори та ствердила, що число прийвних є вистачальне, щоб усі рішення річних зборів були правосильні. З черги приступлено до звітів. Звіти пп. Марії Бережанської, голови, Катерини Кардаш, містоголови, Марії Слюсарчук другої містоголови і рівночасно делегатки до Окружної Ради СУА, Катерини Кобаси, рекордової секретарки, Анни

Ганиш, скарбнички, Юстини Кульчицької, голови комітету підприємств, Катерини Бук, опікунки хворих і Теодозії Стельмах, голови станиці „Мати й Дитина“ і рівночасно кореспонденційної секретарки.

Наш Відділ усе брав живу участь у парохіальнім і громадським житті, а зокрема Окружної Ради СУА, та старався удержувати добрі взаємини з другими Відділами й організаціями. На місячних зборах, яких було десять, обговорювано організаційні справи, намічувано план праці на майбутнє, пильно прочитувано і обговорювано письма і обіжники Централі, а також передискутовано проєкт правилника нашої Окружної Ради. У березні членки приготувались до Окружного Зізду, який вносив у організаційне життя багато новостей. У Зізді взяли численну і активну участь. Ми раділи XI. Конвенцією як виявом живучости нашої організації, а її резолюції прийняли до виконання.

Через нашу Окружну Раду, яка поруч із другими організаціями творить Українсько-Американську Культурну Фундацію, беремо участь у великій ділі організування і удержання катедри української мови при Вейн Університеті. Розуміючи велике значення нашої власної фінансової установи для розвитку господарського життя, наш Відділ став членом Федеральної Кредитової Спілки „Самопоміч“ і почав там шадити. На 40-ліття збройного виступу Українських Січових Стрільців ми вислали письменний привіт з датком 10 дол. на видавничий фонд Стрілецького Альманаху. Взяти участь у хрищенні вишкільного яхту Пластового Куреня „Чорноморці“ (2 куми) з датком 10 дол., спонзорували репрезентативний концерт Хору Капелі Бандуристів, які також взяли участь в акції „торч драйв“ і „Дітройт Фрі Прес Драйв“. За ініціативою Окружної Ради причинилися до купна старовинної жіночої сорочки для етнографічного музею нашої Централі. На весні наша парохія має присту-

пити до будови приходства і монастиря для Преподобних СС. Василянук, учительок нашої парохіяльної школи. На внесення п. Кардаш, річні збори одногосно ухвалили прискладану давнішими роками суму 510.00 дол. дати на урядження Каплиці в нововибудованому монастирі і поставлення на вічну пам'ятку напису: „26 Відділ Союзу Українок Америки ім. Ольги Басараб“.

Наші підприємства ось такі: влаштовано Святий Вечір для цілої парохії, вечерок для устущаючого уряду, річницю героїчної смерти Ольги Басараб відзначено культурним вечерком, у липні пікнік в парохіяльній городі в Понтіак (усі ці імпрези звітовані в „Н. Ж.“), а в жовтні переведено з добрим успіхом столову забаву з коштовними вигравками на книжечки. Крім того ми брали участь у бінго, що уряджувала Окружна Рада та у пікніку Злучених Жіночих Організацій нашої парохії „День Монастиря“. При тих імпрезах вложили членки багато праці, а головно комітет підприємств під проводом п. Юлії Кульчицької, за що належить йому признання і подяка, як рівнож членкам за жертвенність. Списки жертв були все прочитувані на місячних зборах. П. Катерина Бук, не зважаючи на своє слабе здоров'я, добровільно, з великою посвятою відвідувала хворих. Станиця „Мати й Дитина“ зібрала й вислала до Німеччини і Австрії 37 пачок харчів і одягу ваги 1,617 фунтів, до Франції — 34 ф., до санаторії в Гавтіпгу 20 дол. Грошева збірка, яку переводили пп. Катерина Бук, Мирослава Зубаль, Олена Климишин і Теодозія Стельмах принесли 160.20 дол.

Усіх приходів було 2,062.80 дол., розходів 1,981.05 дол.

П. Стефанія Заплітна іменем Контрольної Комісії поставила внесення на уділення абсолюторії, яку схвалено одногосно. З черги приступлено до вибору нового уряду. Була пропозиція через аклямацію вибрати той самий уряд, але п. Бережанська відмовлялася з браку здоров'я.

Остаточо, тому що ніодна членка не прийняла пропонованого головства, згодилася, а з нею вже цілий уряд з малою зміною і доповненням.

Склад уряду на 1956 рік такий: пп. Марія Бережанська, голова; Катерина Кардаш, заступниця; Катерина Кобаса, друга заступниця; Марія Слюсарчук, рекордова секретарка; Юлія Мелимука, кореспонденційна секретарка і заступниця рекордової; Юстина Прибила, фінансова секретарка (8 літ), Марія Будор, заступниця фінансової секретарки; Анна Ганиш, скарбничка (8 літ); Марія Васько, заступниця скарбнички, Ольга Савчук, культурно-освітня референтка, Фалина Любінецька, дописи, Анна Бойко і А. Гульчевська прапорщиці, комітет підприємств: Юлія Кульчицька, голова, Катерина Сива, заступниця. Суспільна Опіка: 1) Катерина Бук, опікунка хворих, 2) станиця „Мати і Дитина“: Теодозія Стельмах, голова; Марія Березюк, заступниця; Катерина Бук, Олександра Вільхова, Марія Вороновська, Олена Климишин, Катерина Кобаса і Марія Федорак — члени. Контрольна Комісія: п. Катерина Колодій і В. Гоменчук. Делегатка до Федерації п. Катерина Хомяк, делегатки до Окружної Ради СУА пп. Анна Ганиш, Ольга Михайлович, Марія Слюсарчук, Оксана Ткачук.

На найближчу імпрезу намічено „Святий Вечір“ і обговорено співпрацю і співфінансування запроєктованої Окружною Радою СУА акції сталих радіопередач.

Секретарка

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Без перебільшення можна сказати, що наш Відділ за три роки свого існування висунувся в першу лаву найактивніших установ м. Клівленду. Управа Відділу повела інтенсивну працю в кількох напрямках, залишаючи на боці все, що пахло непродуктивною партійщиною. Такий напрям притягнув до праці видатніші сили з-поміж новоприбулих жінок і таким робом 33 Відділ

випередив своєю активністю майже всі товариства.

Всебічна діяльність Відділу відносилася до трьох ділянок одночасно — культурно-освітньої, суспільно-харитативної і виховної. У всіх цих напрямках досягнуто великих — як па свої сили — успіхів так, що годі було б вирішити, котра з згаданих ділянок краще розроблена.

Культ.-освітня праця. Відділ улаштував дві дуже вартісні доповіді на актуальні теми, а саме: д-р Олександра Школьниковка говорила про недугу поліо з підсумками власних вислідів праці на цьому полі, а д-р Ірина Левицька із власних спогадів „Про Ольгу Басараб та українські жінки-героїні“. Дальше Відділ перевів два величаві святкування. Одне з пагоди 70-ліття українського жіночого руху, влаштоване спільно з 8 Відділом Українського Золотого Хреста ім. Ольги Теліги і друге під назвою „Літературно-мистецький вечір у честь Лесі Українки“, патронки 33 Відділу, із почином придбання матеріальних фондів на будову пам'ятника поетки в Українському Культурному Городі у Клівленді, де вже стоять пам'ятники св. Володимира Великого, гетьмана Богдана Хмельницького, геніїв-поетів Тараса Шевченка й Івана Франка й історика Михайла Грушевського, всі — роботи світової слави українського різьбаря Олександра Архипепка. Першу імпрезу звеличала приїздом із Філадельфії та цінним рефератом п. Марія Біляк, організаційна референтка Централі СУА, другу — своїм гостинним виступом у ролі Іфігенії артистка львівських театрів, Ірина Лаврівська. Окрім неї взяли в тому участь адв. Омер Майлес Малицький, голова Українських Злучених Організацій і п. Катерина Муралева, голова 30 Відділу СУА у Клівленді, щоб короткими словами передати історію єдиного в цілій Америці Українського Культурного Городу. Обі імпрези здобули собі перші місця між усіма імпрезами, що того року відбулись у Клівленді. Таку оцінку, спеціально про Літературний

Вечір із мистецькою частиною в честь Лесі Українки, висловила українська прилюдна опінія громадян нашого міста. Та на цьому ще не кінець нашої культ. освітньої праці. Управа Відділу подбала також про розвагову сторінку нашого життя, влаштувучи двічі вечорниці. На жаль, вечорниці стають менше поплатною розвагою, бо молодь, вростаючи в американський ґрунт, відстає не тільки щораз більше від збірного громадського життя, але й від забав бокує. Це зовсім невідрадний стан. Звіт зложила культ. освітня референтка п. Марія Мельник.

Виховна праця. При відділі вже другий рік діє дитяча світличка, що подала з незвичайпо щасливого почину голови Відділу та втішається славою потрібної та корисної установи. Перший рік вела світличку з левним успіхом та великою любовю до малят п. Павлина Камінська, а цього року продовжує працю з діточками дошкільного віку п. Стефанія Хома при допозі вих. референтки п. Софії Бурої. І справді, дитячий садок не тільки, що втішається привязанням дітвори, але й мав би вигляди на ширший розвій, коли б не заходила перешкода в браку приміщення. А то, коли б не цей брак, то наша світличка могла б гуртувати діток не тільки у суботу, а щодня. Звіт зложила вих. референтка п. Софія Бура.

Звіт про суспільну опіку подано в черговому числі.

Михайлина Ставнича
голова зборів

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Основні збори 66 Відділу СУА

Українська громада Нью Гейвену відзначається великою активністю. Її культурне життя вже здавна витворило свої форми і стоїть на високому рівні. Доказом того є багато товариств, що гуртуються довкруги Відділу УККА. На жаль, не було в нас сильно зорганізованого жіноцтва, яке за виїмком декількох ідейних одиниць брало дуже малу участь або зовсім не брало ак-

тивної участі в громадському житті. Тому з великим вдоволенням прийняло українське громадянство вістку про створення Відділу СУА у Нью Гейвені.

Дня 4. березня відбулись в Н. Домі основні збори Відділу. Збори відкрила в присутності около 50 осіб, п. Марія Гижа, молитвою, а потім теплими словами захотила все жіноцтво Нью Гейвену до порозуміння і співпраці. Між іншим сказала: „Коли ми, жінки, погодимось, то за короткий час наші чоловіки і діти підуть нашими слідами. Лиш будемо толерантні! Чи ми говоримо по-українськи, чи по-англійськи, висловлюємось сміло і щиро і ділимось нашими думками. Вже пора порозумітись! Не сміємо дозволити, щоб через різниці в мові, чи місці народження замкнути комунібудь двері до праці в українській справі. Памятаймо, що в єдності сила! Так як ми розпочали наші сходи спільною молитвою, так спільно й прямуємо до однієї мети, для добра нашої громади і нашого народу“.

Опісля запрошено до президії зборів п. Марію Данилович, як голову, п. Олену Гіну, як англійську секретарку, а п. Миколаевич, як українську секретарку. П. М. Данилович подякувала за довіря і прочитала порядок нарад. Потім слідував реферат д-р Олени Томоруг про Союз Українок Америки. Вона розглянула засновини СУА, його головні ідеї і його діяльність за 30 літ свого існування. Згадала також про голову Централі п. Олену Лотоцьку, що працює вже стільки літ, вдержує звязки з американськими жіночими організаціями, виступає на міжнародних конвенціях і т. д. Їй можна приписати головну заслугу за розріст організації. Зясувала також пресу СУА та журнал „Наше Життя“. На кінці подала плян праці, зазначуючи, що він достосований до потреб і умовин Нью Гейвену. Зміст цього пляну подано в черговому числі, щоб членство СУА побачило широко намічену працю.

По вислуханні цього пляну праці п. Снігурович прочитала

статут СУА і приступила до вибору управи. Президія прочитала тільки одну листу кандидаток, яка перейшла більшістю голосів: пп. Н. Микитей, голова, О. Гіна, містоголова; Н. Цибрівська, рек. секр.; О. Щигол, фін. секр.; Е. Добчанська, скарбничка; Р. Яхницька, реф. організаційна; М. Гижа, реф. культ.-осв.; М. Витвицька, реф. нар. мистецтва; З. Данко, реф. суспільної опіки; М. Кравіт, реф. господарська; О. Томоруг, реф. пресова. Пп. Шумило, Гузар, Маркова. членки управл. До контр. комісії увійшли: ип. М. Данилович, голова; Н. Мартиникова і М. Рудницька — членки.

Ново обрана голова п. Микитей подякувала присутнім за вибір та обіцяла сповняти якнайкраще свої обовязки. Заявила також іменем управи, що Відділ перебере на себе патронат над навчальною станицею у Штуттгарті, що його дотепер вела Жіноча Громада.

Спільною молитвою закінчено збори. Після зборів майже всі приявні вписалися в члени 66 Відділу СУА. Слід ще зазначити, що окрім п. О. Томоруг, яка дала ініціативу до створення Відділу у Нью Гейвені, найбільшу заслугу в його заснуванні має п. Ростислава Яхницька, яка не жаліла часу і труду, інформувала і зєднувала жінок до спільної праці. Як орг. референтка у новій управі, матиме змогу розвинути працю. Рівнож треба підкреслити охоту і других членок управи, що не оглядаючись на зарібкову працю і обтяження дітьми, перебрали на себе наложені функції.

І ось так українське жіноцтво Нью Гейвену, обєднане спільними думками і ідеєю любови до свого народу, вступило на новий шлях освітньої, виховної і допомогової праці на терені нашого міста.

д-р Олена Томоруг
пресова референтка

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У дописі в ч. 4 зайшла помилка. Замість п. Емілія Корнат із Елизабет має бути п. Емілія Корнат із Елмгирст, Н. Й. За цей недогляд перепрошуємо.

Пані!

Гарний костюм

з добірних матеріалів
і по дуже приступній ціні
можете замовити

В ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ

Кравецькій Робітні І. ВИКРИКАЧА

2331 Brown St., Phila. 30, Pa.

Найновіші журнали!

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

Вашій приятельці —
це ПЕРЕДПЛАТА

„НАШОГО ЖИТТЯ“!

Перша Німецька АПТЕКА ГАВСМАНА

основана на довголітнім довірю клієнтів і совісній праці власника
та персоналу

виготовляє ЛІКИ на всякі рецепти з найновіших середників та
специфіків, має на складі готові ліки й лікувальні зела імпорто-
вані з Європи та інші дрогерійні товари й препарати, як косме-
тика, європейські термометри, води до волосся, гормоновий крем
тощо.

Виконує замовлення поштою і висилає ліки до Європи.

HAUSMANN'S PHARMACY

6th & GIRARD AVE., PHILADELPHIA 23, PA.

Дижур Аптеки також у неділі. Розмовитись можна по-українськи.

Телефони: MA 7-2143 і MA 7-7707

СВОЇХ ПОКУПЦІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ

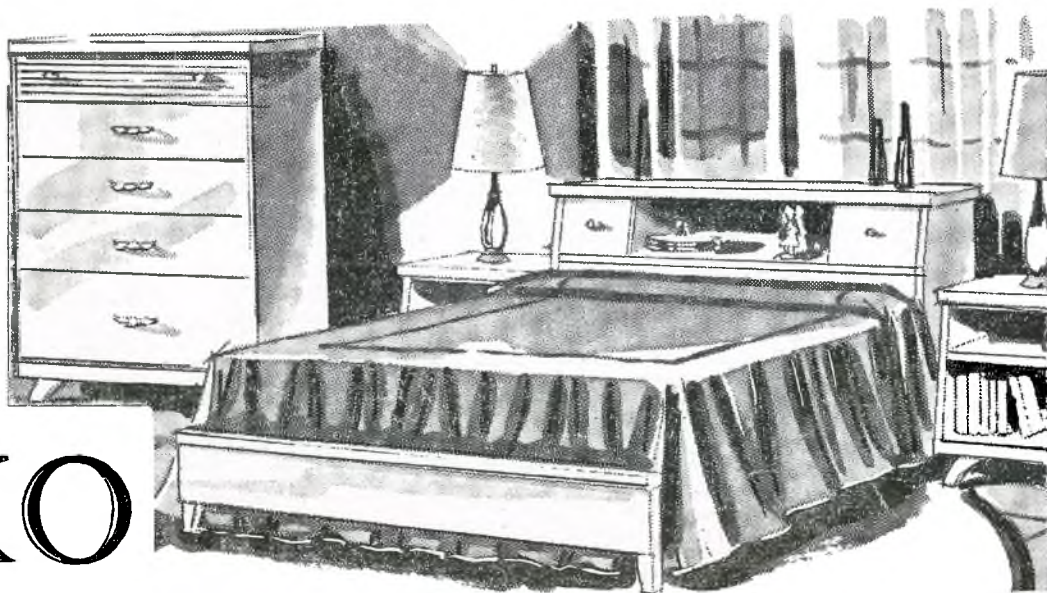
ІЗ СЕРДЕЧНИМИ ПОБАЖАННЯМИ ВЕСЕЛИХ СВЯТ

Воскресення Христового

вітає

ОДИНОКА
УКРАЇНСЬКА
КРАМНИЦЯ
З МЕБЛЯМИ
Й ЕЛЕКТР.
ПРИЛАДДЯМ

ЕКО

8th St. & Girard Ave., Philadelphia 22, Pa. Tel. ST 4-2056

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Ст. 9 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок на Сокальщині

Copyright by "BAZAAR," Philadelphia.